

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

SENIOR NEW TECH

PRIROČNIK
za starejše na področju IKT

Ta projekt je financiran s podporo Evropske komisije. Ta publikacija odraža stališča avtorja in Evropska komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje. Brezplačna uporaba.

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Kot del projekta

Avtorji:

GLAFKA

Instytut
Nowych Technologii

Ref. No. 2017-1-PL01-KA204-038530

Ta projekt je financiran s podporo Evropske komisije. Ta publikacija odraža stališča avtorja in Evropska komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje. Brezplačna uporaba.

Kazalo

Vsebina

Kazalo.....	2
Uvod	0
Kako uporabljati priročnik?	1
Osnovne spremnosti uporabe računalnika	0
Uvod.....	0
Računalnik	0
Računalniška miška.....	2
Tipkovnica	5
Kako prižgemo računalnik?	8
Zagon sistema Windows	9
Namizje	10
Samoevalvacija	21
Iskanje informacij	22
Uvod.....	22
Osnove iskanja informacij na internetu – kje?	24
Osnove iskanja informacij na internetu – kako?	28
Kaj je potrebno upoštevati pri iskanju na svetovnem spletu?	33
Kako iščete informacije in jih shranite v računalnik?	34
Preobremenitev z informacijami in ključne besede - kaj je to?	36
Varnost na spletu	41
Uvod.....	41
Uvod v spletno varnost – kaj je spletna varnost in kaj so njene značilnosti	42
Varno iskanje informacij na internetu	44
Varno spletno komuniciranje	53
Varna uporaba elektronske pošte	56
Varna uporaba družbenih omrežij.....	58
Ustvarjanje močnih in varnih gesel	61
Zaščita računalnika/podatkov/datotek in programov	64
Varna uporaba javnih računalnikov.....	69
Varno spletno nakupovanje	72
Varna uporaba spletnega bančništva	74
Samoevalvacija	76
Spletne rezervacije	77

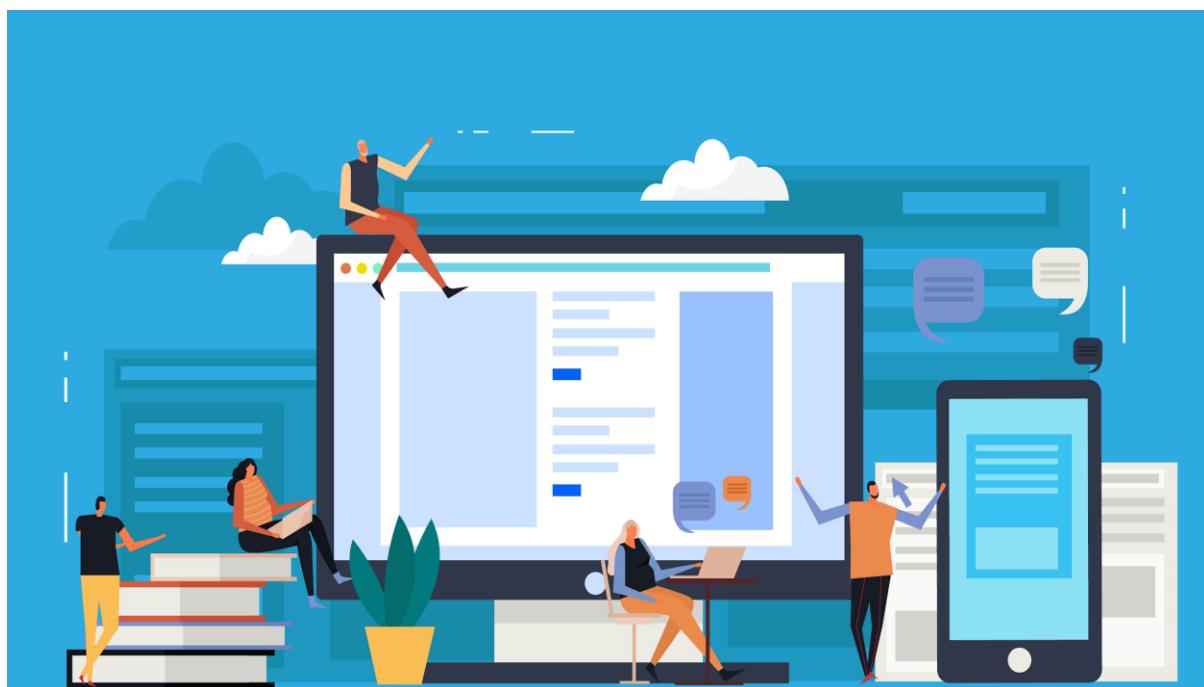
Uvod.....	77
Osnovne spletne rezervacije.....	78
Nasveti za rezervacije hotelov	86
Samoevalvacija	93
Spletno nakupovanje.....	94
Uvod.....	94
Osnove spletne nakupovanja.....	95
Dejanska uporaba spletne trgovine	99
Načini plačila	103
Prepoznavanje varne spletne trgovine.....	105
Družabna omrežja.....	107
Uvod.....	107
Osnove družbenih omrežij	108
Izdelava uporabniškega profila	111
Varna uporaba družbenih omrežij.....	115
Spletno bančništvo.....	119
Uvod.....	119
Uvod v spletno bančništvo – osnove spletnega bančništva	120
Uporaba spletnega bančništva v praksi	127
Spletno bančništvo in varnost.....	140
Samoevalvacija	144
Viri:	145

Uvod

V Lizboni je maja 2000 Evropska komisija v Memorandumu vseživljenjsega učenja le tega opredelila kot vse namenske učne dejavnosti, ki se izvajajo stalno z namenom izboljšanja znanja, spretnosti in kompetenc.

Življenje vse bolj zahteva odprtost za spremembe in inovacije. Za spremeljanje sprememb in stalne družbene integracije je ideja vseživljenjskega učenja pomembnejša kot kdaj koli prej. 21. stoletje se identificira s stalnim razvojem novih in sodobnih tehnologij, dostopnost do IT naprav pa se vse bolj povečuje. Takšno stanje ustvarja številne spremembe v družbenem življenju - nove tehnologije se vse pogosteje uporabljajo povsod - v šoli, na delovnem mestu, kot zabava, hobi, stik z drugimi.

Ena največjih skupin, ki potrebuje podporo pri tem dinamičnem razvoju, tehnooloških spremembah v svetu in pri učenju uporabe IT naprav so gotovo starejši uporabniki.

Rešitev so lahko usposabljanja, tečaji ali publikacije, kot je ta. Ta priročnik je posebej ustvarjen in namenjen starejšim. Vsebina v njem je napisana v preprostem in razumljivem jeziku, nove besede pa so pojasnjene. Znanje, ki smo ga zbrali, zagotavlja spremnost od osnovne uporabe računalnika do naprednejših tem, npr. komunikacija preko interneta in spletno bančništvo. Vsebina je sodobna in aktualna, prav tako povezave do spletnih strani.

Priročnik smo pripravili z željo, da prinese resnične spremembe starejšim v stiku z novimi tehnologijami. Uporaba računalnika in brskanje po internetu ne moremo predstaviti samo v teoriji, ampak so pomembni predvsem praktični primeri. Zato priročnik poleg besedila vsebuje tudi slike primerov, pa tudi vaje in naloge, s pomočjo katerih lahko trenirate in si zapomnите informacije, ki jih potrebujete.

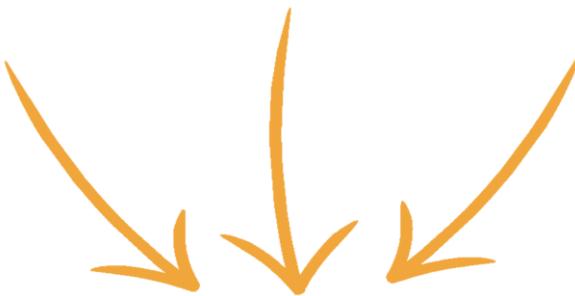
Kako uporabljati priročnik?

Ta priročnik lahko preberete v računalniku, lahko pa ga tudi natisnete - vsako poglavje priročnika ima na koncu prostor za lastne opombe. Natisnete lahko celoten priročnik ali samo tisti del, ki ga trenutno potrebujete.

Predstavljeni priročnik je sestavljen iz sedmih poglavij. Prvi del je uvod v svet novih tehnologij. V naslednjih poglavjih pa boste izvedeli kaj vse vam omogoča računalnik in dostop do interneta.

Ne pozabite:

- vzemite si čas za branje in ponavljanje teorije,
- bodite sistematični pri ponavljanju – bolj si boste zapomnili, če ponavljate 12 minut vsak dan kot 2 uri enkrat na teden,
- berete in poskušate, pa vam vseeno ne uspe? Za razlago prosite koga drugega! Mlajšega člena vaše družine ali pa kar soseda, ki to že uporablja. Če res nimate nikogar, pa vas spodbujamo, da obiščete točke, namenjene starejšim, kjer vam bodo pomagali. Poiščite bližnjo univerzo za starejše ali medgeneracijski center.

Poleg tega se lahko za informacije obrnete tudi na vse partnerje projekta Senior NewTech, ki so soavtorji tega priročnika.

Poščite nas v:

- **Češka republika** – GLAFKA institution, Hulanova 3, Praga
- **Litva** - Plunges suaugusiųjų svietimo centras, Macernio 29, Plunge
- **Poljska** - Instytut za nowe technologie, Sienkiewicza 55, Lodz
- **Slovenija** - Ljudska univerza Kranj, Cesta Staneta Žagarja 1, Kranj

Ne pozabite, da predstavljene osnovne teme predstavljajo začetek vašega tehnološkega razvoja. Vsaka od teh informacij je dovolj, da uživate v uporabi računalnika in interneta, medtem ko je vsako od teh tem mogoče razširiti z dodatnimi, redko uporabljenimi funkcijami. To lahko primerjamo z vožnjo avtomobila - osnovno znanje je dovolj, da lahko vozimo avto učinkovito, varno in brez prometne nesreče. Če pa bi radi postali tekmovalni voznik ali bi radi sami popravili menjalnik na svojem avtomobilu, bi morali dvigniti raven znanja o avtomobilih. Vendar tega povprečen uporabnik ne potrebuje vsak dan.

Predlagamo vam, da se poleg učenja, pridobivanja novih znanj, razvijanja računalniških veščin tudi zabavate in uživate. ☺

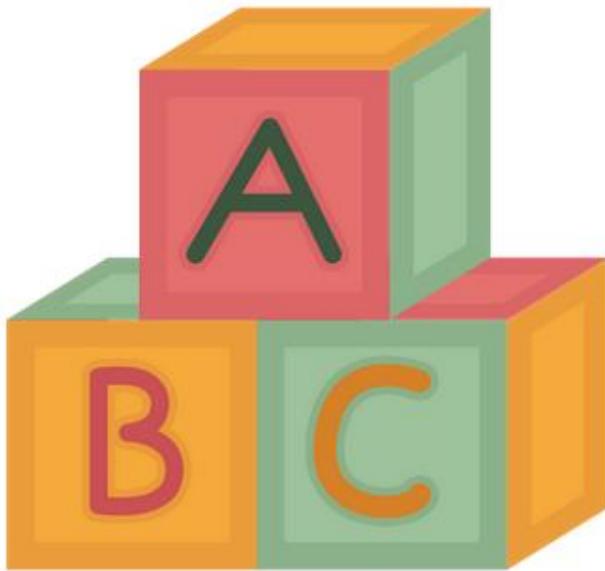
Osnovne spretnosti uporabe računalnika

Uvod

Modul »Osnovne spretnosti uporabe računalnika« vas seznanji z računalnikom, računalniško miško, tipkovnico, operacijskim sistemom Windows ter njegovimi osnovnimi funkcijami in programi, kot je program Microsoft Word.

Računalnik in pametne naprave so postali sestavni del življenja ljudi po vsem svetu. To je orodje, ki nam omogoča doseganje vedno večjega pretoka informacij in nam pomaga opraviti številne naloge iz vsakdanjega življenja. Danes se tudi nekatere storitve, ki jih zagotavljajo vladne institucije, izvajajo s pomočjo uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), saj to ljudem omogoča, da jih uporabljam brez, da bi zapustili svoje domove. Tako je naše življenje bolj priročno, a pod pogojem, da ima uporabnik osnovne veščine za uporabo računalnika.

Ta modul vam bo pomagal pridobiti osnovne spretnosti, potrebne za delo z računalnikom.

Računalnik

Izkoristite možnosti, ki vam jih omogoča delo z osebnim računalnikom in z njegovo pomočjo odpravite nered in zmedo vsakdanjega življenja.

Za kaj vse lahko uporabljate računalnik?

- pisanje besedilnih dokumentov;
- risanje;
- ogled fotografij,
- igranje računalniških iger in za zabavo
- tiskanje
- dnevno načrtovanje (urniki)
- za imenik in telefonski imenik ter koledar

Računalnik, povezan z internetom vam omogoča:

- pridobivanje znanja, branje in gledanje izobraževalnih gradiv,
- branje časopisov in knjig, poslušanje radia,
- gledanje filmov in serij,
- komuniciranje z drugimi,
- uporaba banke, ne da bi zapustili dom
- spletno nakupovanje

Vrste računalnikov

1. Osebni računalnik, znan kot **prenosni računalnik** ali prenosnik, ki se odpre kot knjiga, spodaj ima ekran, tipkovnico in miško. Priročni so, ker so prenosni, poleg napajalnega kabla pa uporabljajo tudi baterijsko napajanje, ki lahko traja več ur.

2. **Namizni računalnik** potrebuje dodatne zunanje naprave, kot so miška, tipkovnica in ekran, da lahko z njim delate.

3. **Tablični računalnik** je lahek, brezžični in prenosni osebni računalnik z ravno površino na dotik. Tablični računalnik je običajno manjši od prenosnega računalnika, vendar večji od pametnega telefona. Običajno novejše različice vključujejo kamero.

4. **Pametni telefon** je naprava mobilnega telefona s funkcijami osebnega računalnika. Podobno kot tablični računalnik se uporablja površina zaslona na dotik in imajo fotoaparate za fotografiranje in video snemanje. Lahko se povežejo z internetom, zaženejo programske aplikacije in vam omogočajo, da naredite večino stvari.

Internet izgleda na računalniku, tabličnem računalniku in telefonu enako.

Najboljši način za spoznavanje z računalnikom je, da začnemo z osnovami. Pomembni deli računalnika, ki jih morate poznati, vključujejo ohišje računalnika, centralno procesno enoto (CPU), pomnilnik ali RAM, monitor, tipkovnico, modem in miško.

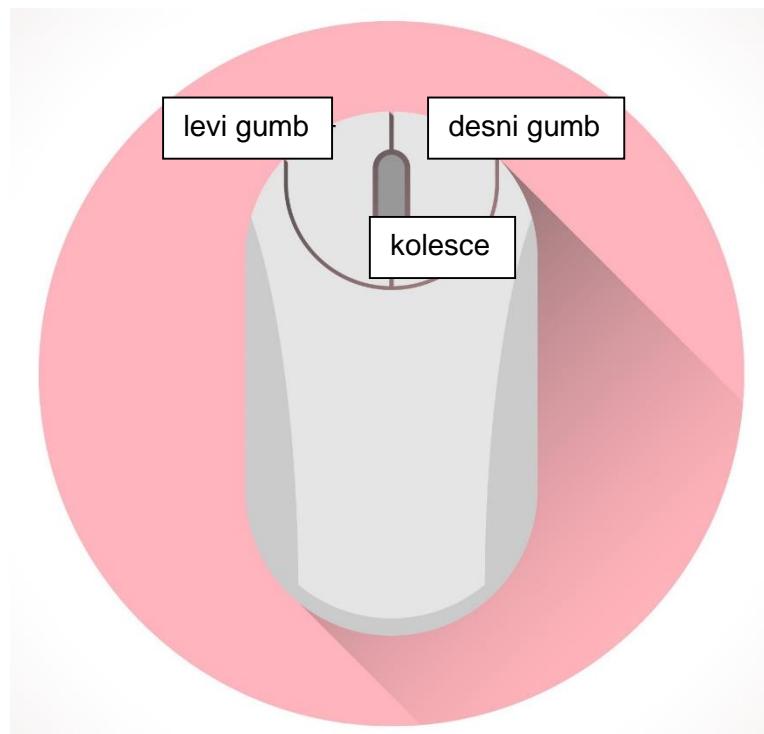
Računalniška miška

Desni gumb se uporablja predvsem za odpiranje dodatnih menijev, ki so uporabni v določenem programu ali na namizju.

Levi gumb se uporablja za zagon programov, izbiranje območij, aktiviranje programskih orodij, premikanje datotek in številna druga opravila, odvisno od tega, ali ste nanj kliknili enkrat ali dvakrat (tako imenovani dvojni klik).

Kolesce se uporablja za pomikanje po prikazanem oknu ali besedilu, kadar ni celoten dokument na zaslonu.

Beležke:

Pravilna pozicija dlani na računalniški miški.

Kazalec miške je v obliki puščice, ko z njim kažemo na ikone, izbire menija, gumbe v orodni vrstici itd. Kazalec miške se bo, ko je nad besedilom (besedami), spremenil v obliko kazalca.

Dodatne naprave, ki jih je mogoče povezati z računalnikom, so tiskalnik, optični bralnik, slušalke, zvočniki, projektor slike, spletna kamera ali USB pogon.

USB pogon je prenosni pomnilnik na katerega s priključitvijo na vrata USB v računalniku shranimo informacije, fotografije, glasbo in jih tako tudi prenesemo na drug računalnik.

POMEMBNO

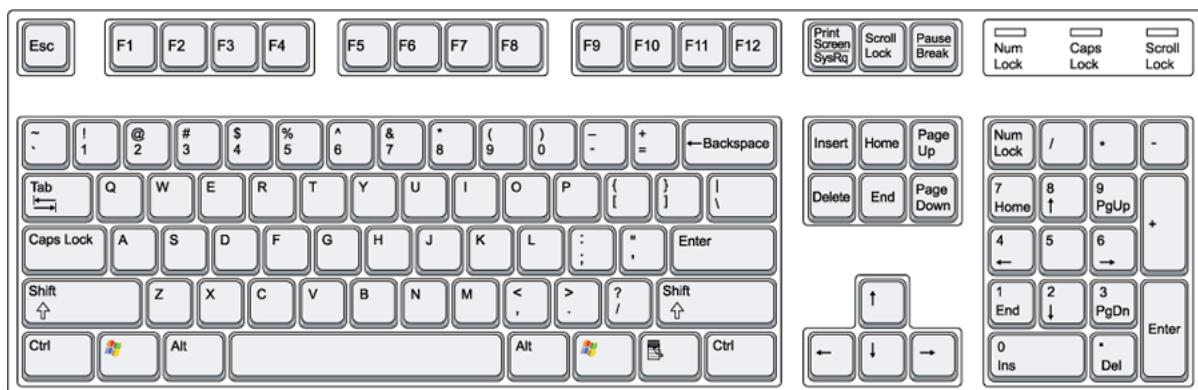
Miške ne smete držati preveč trdo, ker s tem otežujete gibanje miške in hitro povzročite utrujenost rok. Ne dvigujte miške ali zapestja stran od mize.

Tipkovnica

Na tipkovnici so tipke s črkami in številkami ter ukazne tipke, ki omogočajo izvajanje funkcij, kot so drsenje po strani navzgor in navzdol ter zajem zaslonskih slik. Z miško se uporabnik lahko pomika, izbira besedilo in izvaja druge funkcije. Medtem ko na tipkovnici tipkamo, miško upravljamo tako, da z eno roko drsimo po gladki površini in kliknemo enega ali več gumbov, da izberemo želene besede, stavke ali slike.

Na vrhu tipkovnice so funkcijске tipke z oznako F1 do F12. Njihove funkcije se razlikujejo glede na program, ki ga uporabljate. Če na primer uporabljate besedilni program ali e-poštni program, lahko s tipko F7 preverite črkovanje dokumenta ali pisma, ki ga delate. Gumb F1 v urejevalniku besedil, e-poštnem programu in spletnem brskalniku odpre okno s pomočjo.

Najbolj pomembne tipke so:

Enter. Uporabili jo boste za potrditev vnesenega besedila ali za dokončanje vnesene vrstice besedila in prehod na naslednjo.

Preslednica se uporablja za delanje presledkov med besedami.

Backspace se uporablja za brisanje vnesenih znakov. S pritiskom na to tipko se zadnji znak levo od kazalca briše.

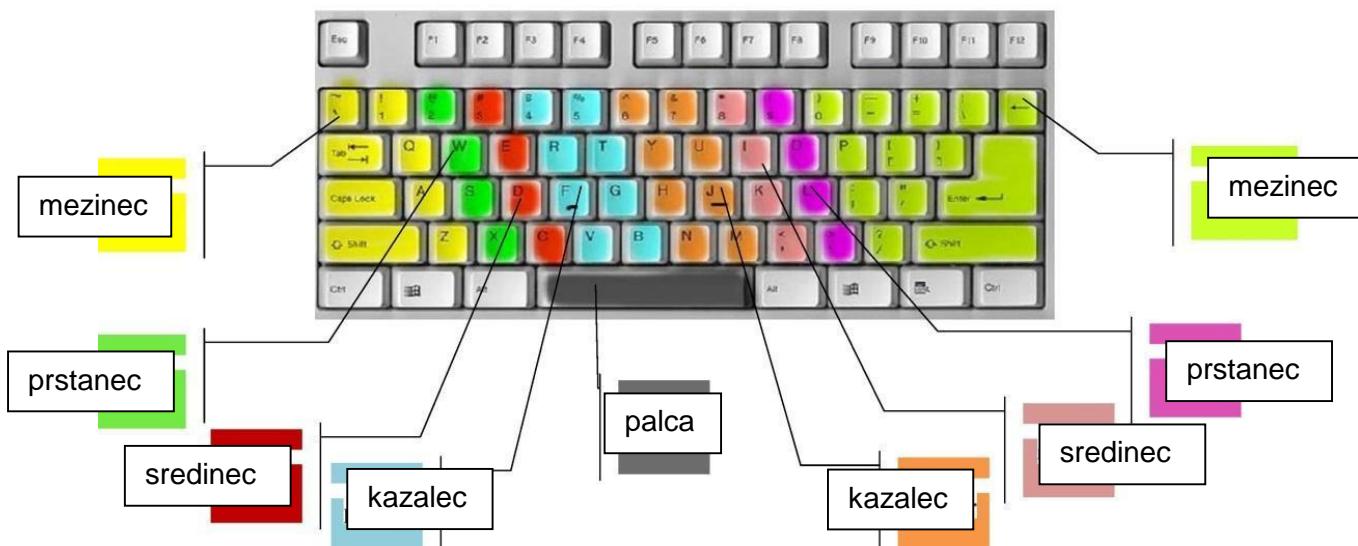
Shift. Če želite dobiti velike črke, pritisnite tipko Shift in pridržite katero koli črko. Če pa pritisnete tipko Shift in eno od dvojnih tipk (npr. 1 in klicaj), dobite zgornjo oznako

CapsLock – pritisnete enkrat in vklopite velike črke.

The Ctrl tipka v kombinaciji z drugimi tipkami se uporablja za dajanje ukazov programom - tako imenovane bližnjice na tipkovnici. Na primer, kombinacija tipk <Ctrl + c> vam omogoča kopiranje izbranega besedila ali slike, <Ctrl + v> kopirano besedilo prilepi v drug program,

<Ctrl + x> je bližnjica, ki se najpogosteje uporablja za rezanje katerega koli izbranega besedilo, slike ali drugega predmeta, <Ctrl + a> je bližnjica, ki se najpogosteje uporablja za izbiro vseh besedil in / ali drugih predmetov, bližnjica <Ctrl + +> pa vam omogoča razširitev vsebine spletnih mest.

Vadite postavitev prstov na tipkovnici:

Beležke:

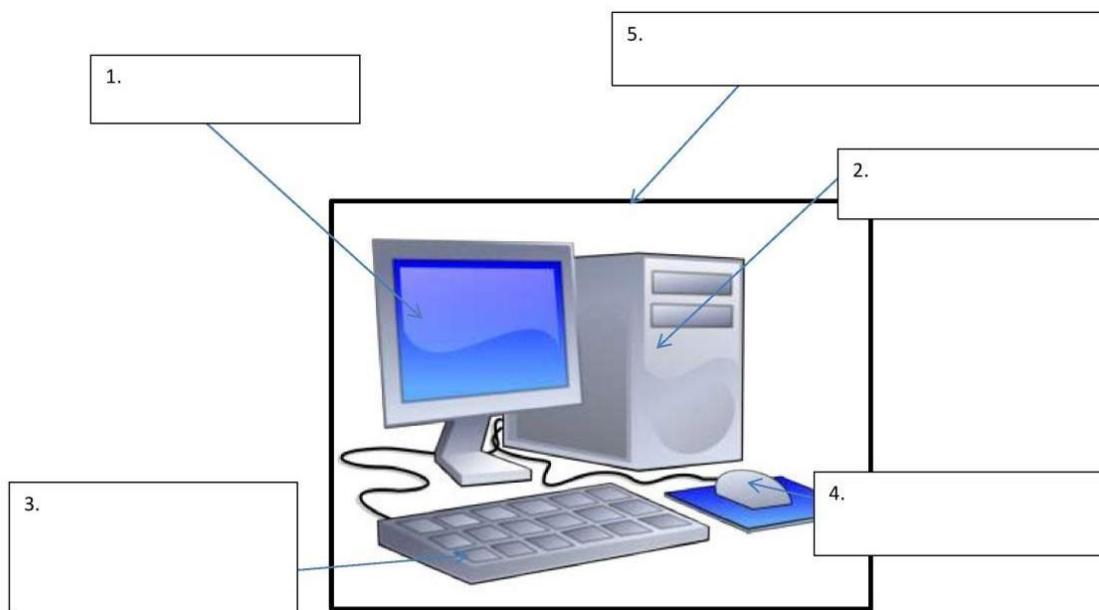

Prva naloga:

Dopisite dele računalnika.

Druga naloga:

Poimenujte spodnje naprave:

s_____

z_____

k_____

t_____

p_____

s (č)_____

U_____ k_____

Kako prižgemo računalnik?

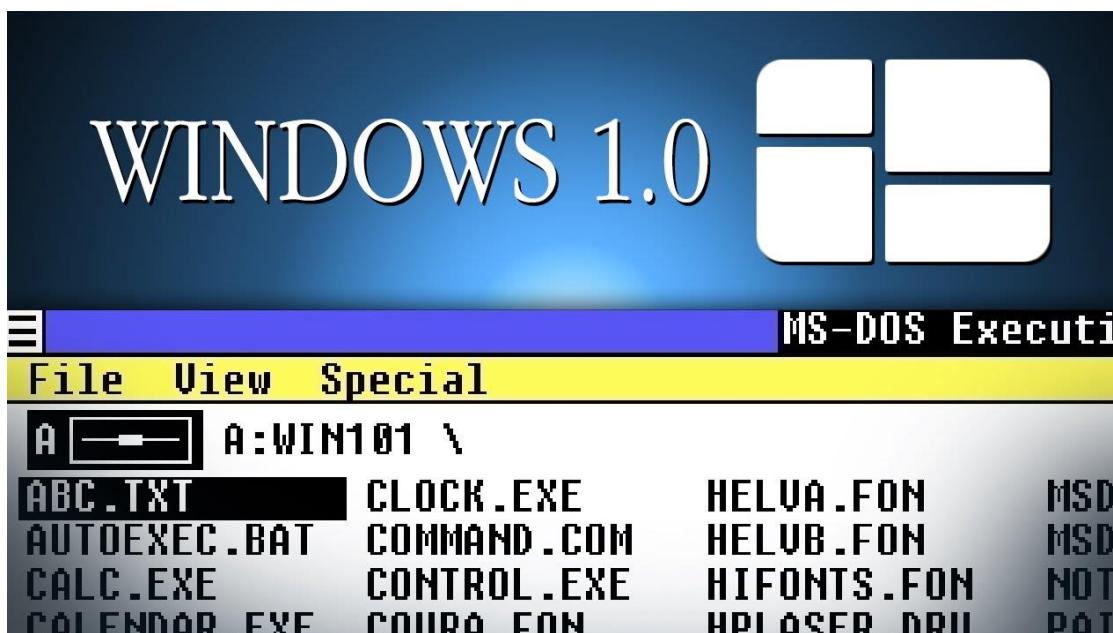
Končno preidemo na začetek - kako vklopiti računalnik.

1. Če računalnik ni priključen neposredno na električno vtičnico, se prepričajte, da je njegovo stikalo vklopljeno.
2. Pritisnite gumb za vklop na ohišju računalnika.
3. Če je ekran še vedno črn, ga morate vklopiti s tipko na sprednji strani ekrana.

Prenosni računalnik samo vklopite na gumbu za vklop, če je baterija izpraznjena ga priklopite na električno omrežje.

Zagon sistema Windows

Leta 1985 je za računalnike izšla prva izdaja operacijskega sistema Windows - Windows 1.01! Od takrat je bilo ustvarjenih veliko posodobitev, izboljšav in novih različic sistema.

Danes (2019) je najnovejša različica **Windows 10**. Uporabite pa lahko tudi starejše različice, npr. 8 ali 7, vendar ne pozabite, da ne morejo vse internetne funkcije delovati varno na starejših različicah.

Če želite zagnati Windows, samo vklopite računalnik, ker je sistem konfiguriran tako, da se samodejno zažene. Po nalaganju ustreznih programov v operacijski pomnilnik računalnika se na zaslonu prikaže sporočilo dobrodošlice.

Namizje

Namizje zaslona je ozadje in delovno območje. Grafično ozadje, ki se pojavlja na namizju, npr. fotografija, se imenuje ozadje.

Ikone so majhne slike na namizju. Če jih želite odpreti, dvokliknite ikono z levim gumbom miške. S klikom na ikono z desnim gumbom miške se odpre pojavn meni s funkcijami, ki so najbolj koristne v določenem programu.

Ikona Koš je mapa kjer se zbirajo izbrisani predmeti.

Opravilna vrstica (modra, dolga vrstica na dnu zaslona) je območje, na katerem so prikazana različna sporočila. Trenutni čas je naveden na desni strani opravilne vrstice.

V opravilni vrstici so prikazane tudi ikone programov, ki se trenutno izvajajo, vključno s protivirusnimi programi in spletnim brskalnikom.

Na levi je gumb **Start** ali

S klikom na ta gumb se vam odpre seznam vseh programov, shranjenih v določenem računalniku, pa tudi mape z dokumenti. S klikom na program se program odpre.

Zaustavitev operacijskega sistema Windows

Najprej zaprite vse programe, ki se trenutno izvajajo (razloženo, kako zapreti programe in okna - glejte pod "Okno") Nato v meniju Start izberite ikono Izklopi računalnik ali POWER. Nato se prikažejo naslednji ukazi: Spanje, Zaustavitev sistema ali Ponovni zagon.

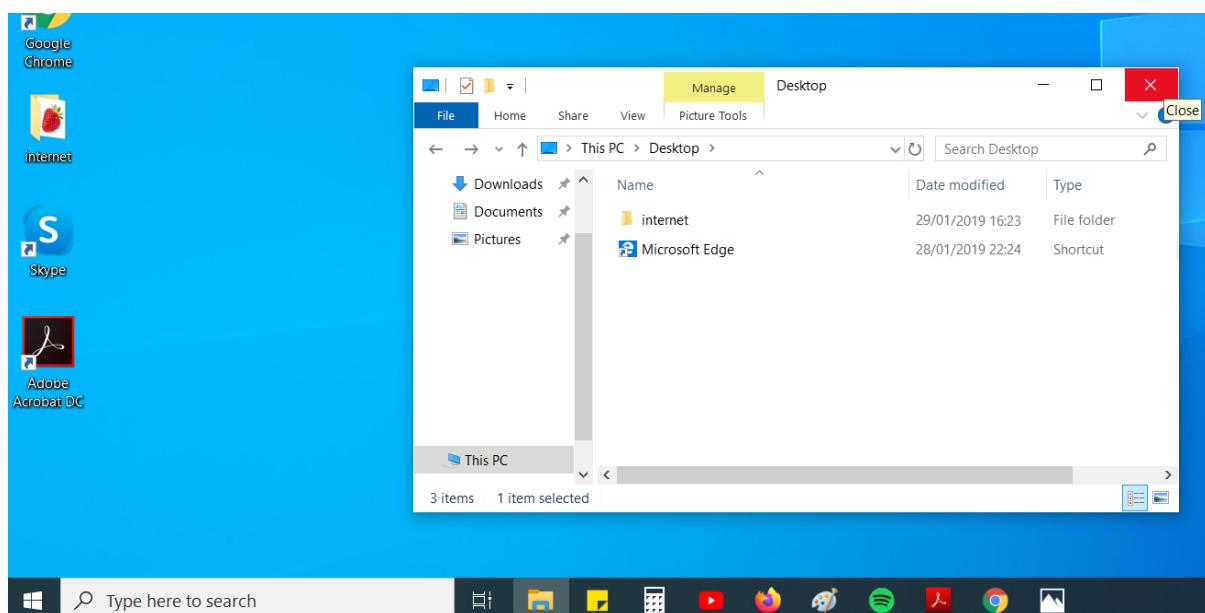
Če izberete način Spanje, bo računalnik pripravljen za takojšnje delovanje, vendar bo porabil manj energije.

Če izberete Izklopi računalnik - sistem se bo izklopil in računalnik se ugasne.

Če kliknete Ponovni zagon - sistem se bo izklopil in nato znova zagnal.

Okno

Okno je pravokotno in premično območje zaslona, ki prikazuje vsebino datoteke ali programa

Velikost lahko spremenite z gumbi v zgornjem desnem kotu okna programa:

Pomanjšaj, Povečaj / Obnovi, Zapri – ali

Če uporabite gumb Zapri, zaprete okno.

Če uporabite gumb Povečaj / Obnovi, povečate velikost okna na celoten zaslon.

Po pritisku gumba Pomanjšaj se okno spravi v opravilno vrstico.

Drsniki vam omogočajo, da vsebino okna pomikate vodoravno in navpično. Drsnik lahko premaknete. Povlecite ga z miško s klikom na puščice na koncu drsnikov. Z miškinim kolesom se tudi lahko pomikate po vsebini okna.

Tri stanja oken

Vsako okno mape ali okno programa ima lahko tri različne oblike. Vsaka mapa ali okno z aplikacijami ima svoj gumb opravilne vrstice. S klikom na gumbe opravilne vrstice lahko preklapljate med delujočimi programi (programi). Velikost oken lahko nastavite tako, da je več njih hkrati vidnih na zaslonu.

Celozaslonsko okno - s klikom na gumb za povečavo lahko povečate okno na celoten zaslon.

POMEMBNO

- Ne vnesite več kot enega presledka med besedami.
- Ne postavljajte presledkov med narekovaji in besedilom, navedenim v narekovajih.
- Presledkov ne postavljajte pred vejico, podpičjem, dvopičjem, klicajem ali - vprašajem.
- Vedno postavite presledek za ločilnim znakom.
- Ne postavljajte presledkov za oklepaji ([: in pred zaklepaji:]).

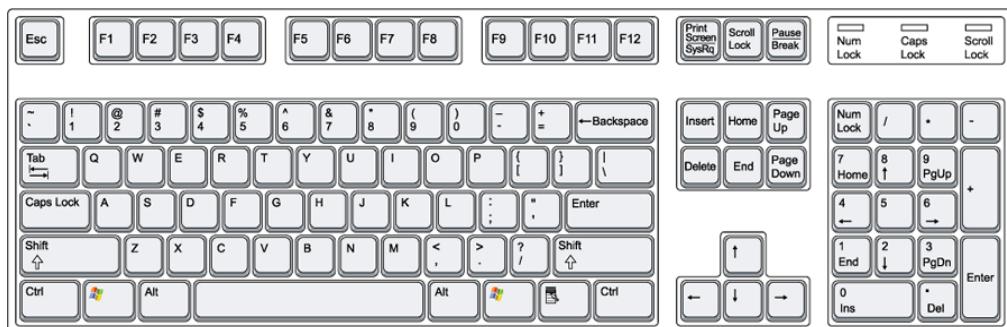
Tretja naloga:

Vadite ukaze z miško:

- Postavite kazalec miške na katerokoli ikono na namizju in na njej kliknite levi gumb miške. Ta ikona je izbrana in prikazana krepko.
- Odprite program MS Word. To storite tako, da ikono programa odprete z dvoklikom levega gumba miške.
- Z desnim gumbom miške odprite program MS Word.
- Pritisnite levi gumb miške na ikoni koša in jo povlecite na drugo mesto na namizju.

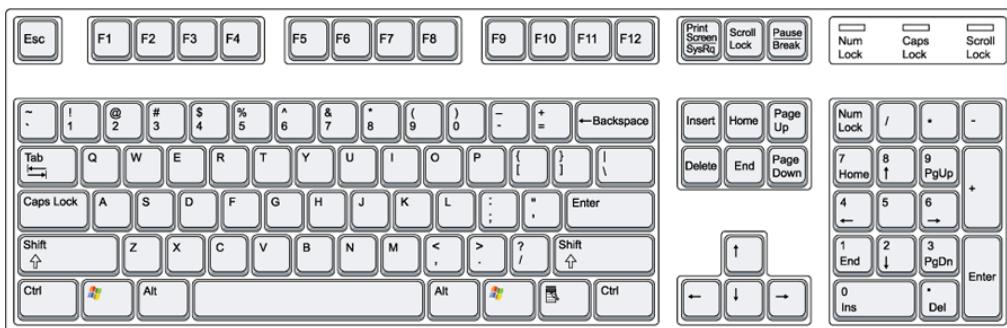
Četrta naloga:

Obkrožite tipko na tipkovnici, ki premakne kazalec miške:

1. Space – presledek

2. Enter – Nova vrstica

Obkrožite 3 tipke na tipkovnici, ki na ekranu naredijo velike tiskane črke

Peta naloga:

Obkrožite tipke na tipkovnici, ki:

- izbrišojo besedilo ali znake,
- začnejo novo vrstico,
- ustvarijo veliko črko (ko tipko držimo pritisnjeno),
- vse črke naredi velike tiskane, dokler je ne pritisnemo ponovno,
- naredi en presledek,
- naredi piko (.),
- naredi vprašaj (?), ko držimo tipko Shift,
- naredi vejico (,),
- naredi apostrof ('),
- vas premakne v desno, ko začnete nov odstavek.

Šesta naloga:

Ugotovite, katero različico operacijskega sistema uporabljate na vašem računalniku. V računalniku najdite in kliknite na **Nadzorno ploščo** in preglejte razdelek **Sistemske nastavitev**.

Sedma naloga:

Ugotovite, zakaj uporabljamo naslednje kombinacije tipk?

Ctrl + A,

Ctrl + C,

Ctrl + X,

Ctrl + V,

Ctrl + P,

Alt + F4.

Odgovor na vprašanje:

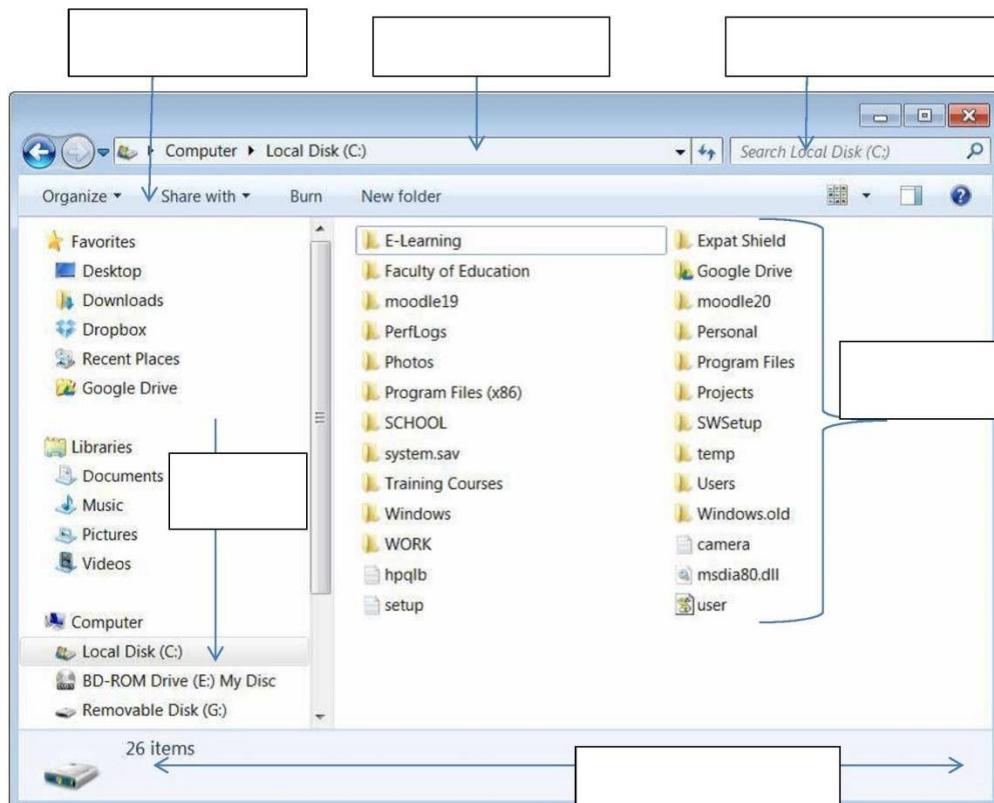

Osma naloga:

Označite, kaj predstavljajo puščice na sliki.

Izbirate lahko med:

Trenutni pogon, Orodna vrstica, Iskalna vrstica, Naslovna vrstica, Podatkovno podokno, Podokno za krmarjenje in Podokno s podrobnostmi.

Deveta naloga:

Povežite končnice datotek z njihovim pomenom.

1. doc ali docx	a) Izvršljiva datoteka		
2. rtf	b) Microsoft Notepad – Tekstovna datoteka		
3. exe	c) Joint Photographic Experts Group (slika)		
4. zip	d) Microsoft Excel delovni zvezek		
5. txt	e) Zvočna datoteka		
6. jpg	f) Microsoft Video za Windows movie		
7. ppt, .pptx ali .pps	g) Microsoft Word dokument		
8. avi	h) Zip datoteka (stisnjene datoteke)		
9. xls ali .xlsx	i) Tekstovni format - Rich Text Format		
10. mp3	j) Microsoft PowerPoint datoteka		

Deseta naloga:

- Z desnim klikom miške ustvarite novo mapo na namizju in jo preimenujte. Ponavljajte dejanje, dokler na namizju nimate štirih map, ki so željeno poimenovane.
- Ustvarjene mape premaknite na novo mesto (npr. *moji dokumenti*) na različne načine: kopiraj-prilepi, povleci-spusti.
- Izberite eno mapo, ki jo želite izbrisati tako, da jo povlečete v koš za smeti, drugo mapo pa izbrišite z uporabo desnega klika miške.

- Ustvarite mapo in podmapo v knjižnici *Dokumentov* in ju poimenujte.
- Spremenite pogled svoje datoteke v oknu iz »seznama« v »vsebino«.
- Preimenujte ustvarjeno podmapo.
- Odprite program *Beležnica*, in jo shranite v ustvarjeno podmapo pod imenom »Moja prva datoteka«.
- Kopirajte ustvarjeno datoteko iz podmapo in jo prestavite v glavno mapo.
- Odprite datoteko, vanjo vnesite naključno besedilo ter jo shranite pod drugim imenom.
- Izbrisite preimenovano datoteko, nato jo poiščite v košu in jo obnovite.

Prostor za zapiske:

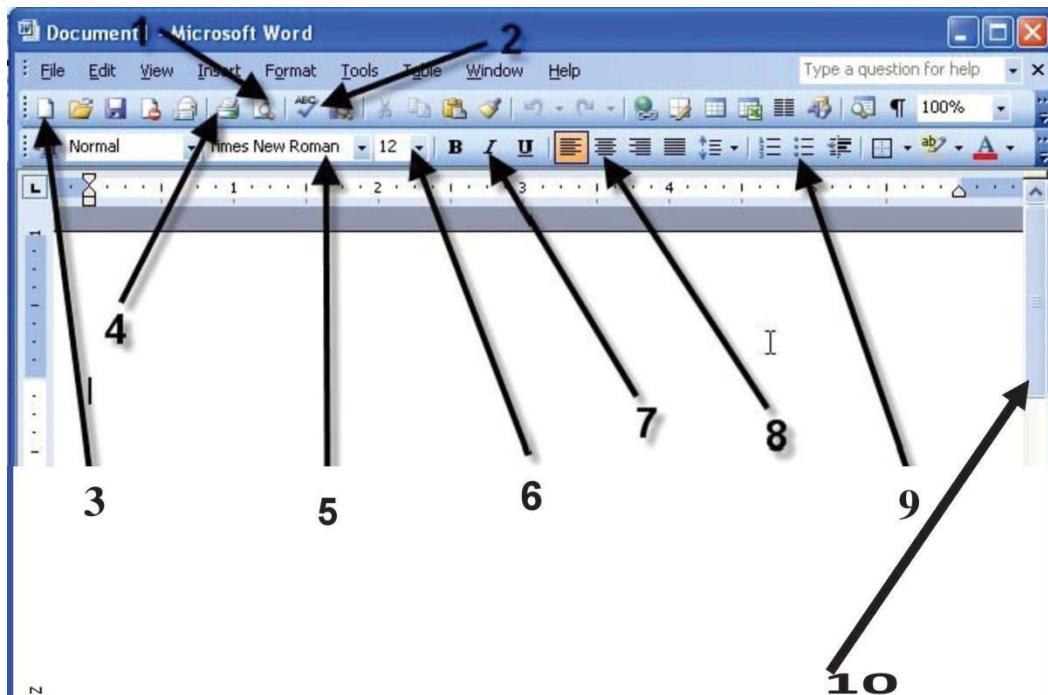

Enajsta naloga:

Označite, čemu so označeni elementi na sliki namenjeni.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Dvanajsta naloga:

- Ustvarite nov besedilni (Word) dokument na najbolj priročen in vam poznan način
- Ustvarite besedilo o svojem računalniku in njegovi strukturi. Kot pomoč naj vam služi vsebina prejšnjega razdelka z naslovom *Struktura računalnika, miška, tipkovnica*.
- Besedilo naj obsega največ štiri vrstice. S tipko Enter se prestavite v nov odstavek in izdelajte seznam vaših računalniških/pametnih naprav.
- Pokažite in skrijete posebne simbole.
- Odprite nov Wordov dokument in napišite stavek »V vsakdanjem življenju je pomen informacijske tehnologije velik!«.
- Označite polovico besedila (z miško ali tipkami).
- Označeni del besedila kopirajte, izrežite in prilepite na drugo mesto (preizkusite gumbe orodja in kontekstni meni).
- Z uporabo kontekstnega menija in gumbov orodij spremenite pisavo, njeno velikost, slog, barvo in poravnava.
- S pomočjo gumba orodne vrstice in z ukazom v glavnem oknu v dokument vставite dve tabeli, ki imata po dva stolpca in tri vrstice. S pomočjo ukazov za oblikovanje tabel spremenite število stolpcev in število vrstic, vnesite naključno besedilo ter spremenite izgled tabel.
- V dokument vставite grafični objekt ali sliko.

Prostor za zapiske:

Samoevalvacija

Kaj sem se naučil v tem modulu?

S pomočjo vprašalnika ocenite pridobljeno znanje. Za vsako izjavo izberite samo eno oceno. Z odgovarjanjem zagotavljajte resničnost rezultatov.

Preberite naslednje izjave in se odločite, v kolikšni meri razumete/obvladate podane veščine:

5 - zelo dobro, 4 - dobro, 3 - zadovoljivo, 2 - slabo, 1 – zelo slabo

Trditev	Ocena
Poimenovati znam glavne vrste računalnikov ter njihove vhodne in izhodne enote.	
Prepoznati znam dele osebnega računalnika in jih poimenovati.	
Pravilno znam vklopiti ali izklopiti računalnik.	
Znam uporabljati računalniško miško.	
Znam poimenovati tipke računalniške tipkovnice in jih uporabiti.	
Poznam osnovne funkcionalnosti operacijskega sistema Windows.	
Znam ustvariti datoteko in jo shraniti v željeno mapo.	
Znam odpreti mape in pogledati vsebino v njih.	
Znam shraniti datoteke in mape na željeni medij (npr. USB ključek, disk, ipd.)	
Znam uporabiti ali iskati informacije na računalniku s pomočjo hierarhične datotečne strukture.	
Znam odpreti in zapreti okno tekstovnega urejevalnika.	
Znam ustvariti nov besedilni dokument s programom Microsoft Word.	
Pravilno znam natipkati, urejati in oblikovati besedilo s programom Microsoft Word.	
V besedilni dokument znam vstaviti grafične objekte in fotografije.	
Znam shraniti ustvarjeni dokument, ga odpreti, urediti, shraniti ali izbrisati.	

Iskanje informacij

Uvod

Ena od glavnih prednosti uporabe interneta je možnost iskanja, pridobivanja in obdelave informacij. Na milijone spletnih strani ponuja brezplačne informacije, ki pa jih lahko najdete z uporabo spletnega iskalnika.

Kako iskati in kakšni so načini iskanja informacij po spletu? Kaj so "ključne besede"? Ali mi bo uporaba interneta olajšala življenje? Kako se ne izgubim med informacijami, ki so na voljo na spletu?"

Glavni cilj tega modula je, da se naučimo iskati informacije na internetu, uporabljati spletne iskalnike, ter najti želene podatke po ključnih besedah.

Osredotočili se bomo na naslednje korake:

- Osnove iskanja informacij po internetu - kje?
- Osnove iskanja informacij po internetu - kako?
- Preobremenitev z informacijami in ključne besede - kaj je to?

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

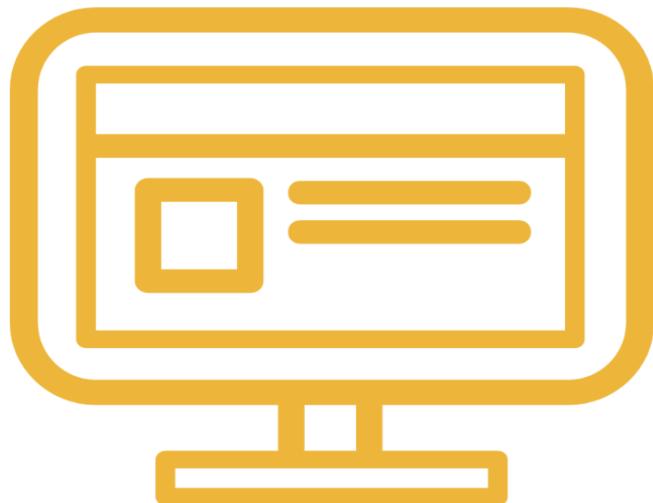

Osnove iskanja informacij na internetu – kje?

Spletni iskalnik – predstavlja prehod v svet interneta, bodisi na domačem računalniku ali mobilnem telefonu. Uporabljamo ga, če želimo v bogastvu vsebin na internetu najti kar iščemo. Najbolj znan spletni iskalnik je Google, obstajajo pa tudi iskalniki drugih ponudnikov, kot sta Microsoft (Bing) ali Yahoo.

Iskalniki so primerljivi z vrsto informacij, ki jih po internetu iščejo za vas. S pomočjo iskalnika lahko na primer poiščete rezultate zadnje nogometne tekme ali pa recepte za kuhanje. To storimo tako, da v iskalno polje vnesemo »Recept jagodna marmelada«. Iskalnik odgovori na vaše »vprašanje« v obliki sklicev na internetne strani, tako imenovane "povezave".

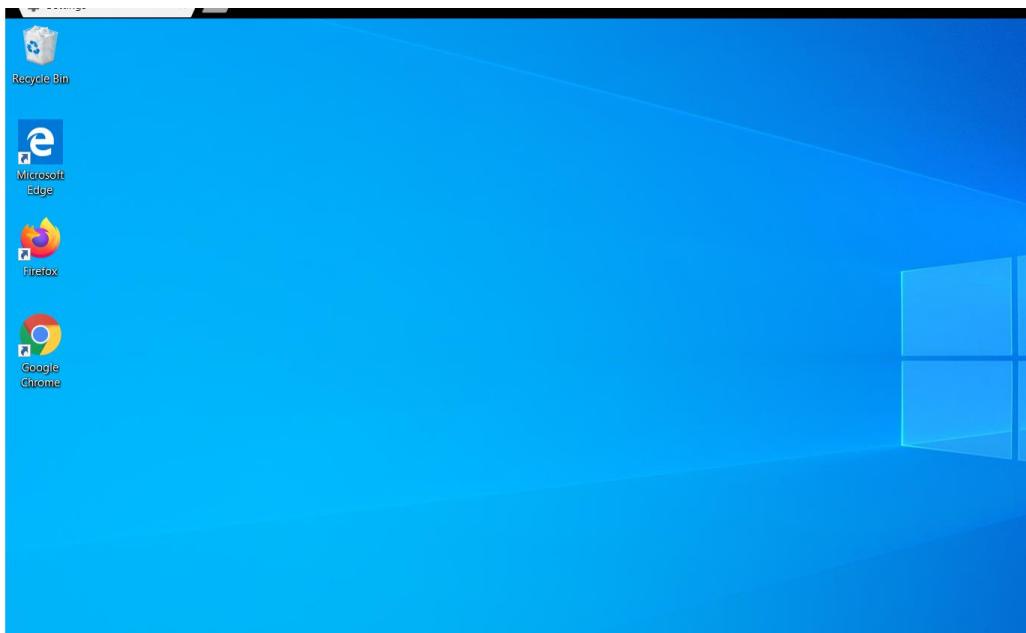
Uporaba iskalnikov je brezplačna, vendar ti mali pomočniki služijo predvsem s prikazovanjem oglasov in zbiranjem analitičnih podatkov. Če želite iskat po internetu anonimno, lahko uporabite iskalnike, ki so bolj prijazni do varstva vaših podatkov, kot na primer Startpage, ki deluje kot posrednik ključnih besed Googlu, a jih pred tem anonimizira.

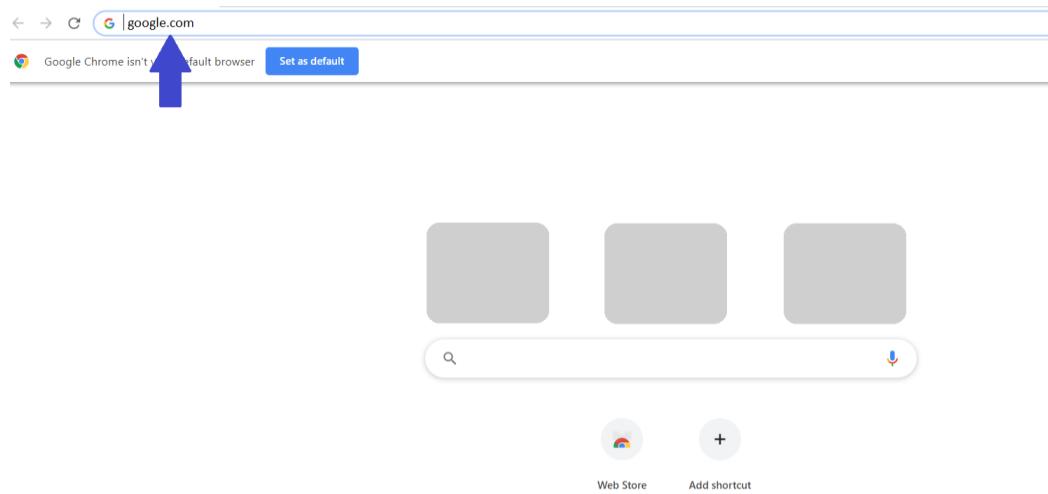

Kje najti spletni iskalnik? V enem od spletnih brskalnikov.

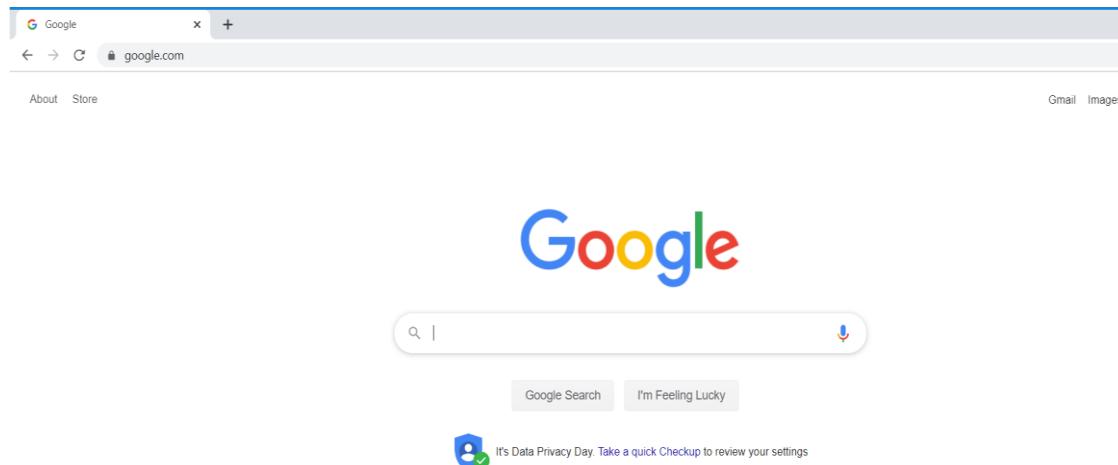
Spletni brskalnik je orodje za brskanje po internetu. Tisti, ki uporabljajo internet, večinoma brskajo po svetovnem spletu. To pogovorno imenujemo "surfanje", to pa zato, ker se, tako kot pri surfanju, na internetu gibljete prosto po različnih računalnikih znotraj velikega globalnega omrežja. Obstaja eno preprosto pravilo: Če želite videti spletna mesta, poleg računalnika, pametnega telefona ali tabličnega računalnika z dostopom do interneta potrebujete še poseben program - spletni brskalnik.

Za vajo odprimo enega od izbranih spletnih brskalnikov in v naslovno vrstico vnesemo Google.com - enega največjih in najbolj priljubljenih iskalnikov. Nato preprosto pritisnite tipko Enter.

Za tem, ko pritisnemo Enter, se nam prikaže Googlova iskalna stran. V polje pod Googlovim napisom (**Google**) vnesite iskalni niz in ga na levi strani označite s povečevalnim steklom. Nato pritisnite tipko Enter.

Prva naloga:

Poskusite sami poiskati informacije na internetu. Katere podatke lahko iščemo na svetovnem spletu?

(Izberite pravilni odgovor tako, da nanj odgovorite z DA ali NE)

- Vreme za naslednjih 10 dni v drugem mestu. DA / NE
- Telefonsko številko najbližje trgovine s čevlji. DA / NE
- Iščem lahko le besedilo, na primer besedilo moje najljubše pesmi.

DA / NE

- Najdem lahko svojo najljubšo pesem in jo takoj poslušam. DA / NE
- Zelo osebne in zasebne podatke predsednika države. DA / NE

Zapiski:

Da, zahvaljujoč spletnim iskalnikom, lahko preverimo ali najdemo skoraj vse, kar nam pade na pamet kjer koli smo. Nevarne, prepovedane in žaljive vsebine, ki škodijo osebnemu dostenjanstvu ali zelo zasebni osebni podatki, se takoj odstranijo iz interneta.

Na svetovnem spletu obstajajo posebne enote, ki jih za zdaj še sestavljajo resnični ljudje. Ti ljudje berejo, preverjajo, iščejo in brišejo takšno vsebino.

Osnove iskanja informacij na internetu – kako?

»Pogugljajte!«

Spletni brskalnik - od zdaj naprej bomo uporabljali besedo **Google**, saj s tem poenostavimo naše besedišče in nas bodo vsi razumeli. Ne pozabite pa, da obstajajo tudi drugi brskalnik, kot na primer Bing. Zagotovo pa je Google največji in najbolj priljubljen izmed njih. Google je tako priljubljen, da je iz njega nastala fraza **googlati**, kar pomeni - poiščite to v svojem brskalniku. Tako je, v Googlu lahko iščete besedilo, pa tudi slike, video, glasbo, novice, radio, lahko pa jih tudi predvajate.

Druga naloga:

- Odprite spletni iskalnik.
- V polje *Iskanje* vtipkajte besedo **Paradižnikova juha**.
- Kliknite iskanje ali pritisnite tipko Enter.
- Koliko prispevkov oziroma iskalnih rezultatov dobite?
- Kakšen je prvi rezultat?
- Kje so slike iskane besede?

Search....

Zapiski:

Kot smo že omenili – na internetu je mogoče najti skoraj vse. Zagotovo pa lahko najdete različne stvari, kot na primer besedilo. Podatki o besedilu se iščejo in prikazujejo v spletnem brskalniku.

About 295,000,000 results (0.59 seconds)

www.bbc.co.uk/food/recipes/tomatosoup_13560 ▾
Tomato soup recipe - BBC Food
★★★★★ Rating: 4 - 14 votes - 1 hr
This fresh and simple tomato soup recipe is perfect for using up a glut of home-grown tomatoes.

[www.theguardian.com/lifeandstyle/wordofmouth/jun/how-to-c... ▾](http://www.theguardian.com/lifeandstyle/wordofmouth/jun/how-to-co-c...)
How to cook perfect tomato soup | Food | The Guardian 13 Jun 2012 - It's portable, ...

veggiedesserts.co.uk>Main Meals > Soup ▾
Easy Tomato Soup Recipe « Veggie Desserts
★★★★★ Rating: 5 - 15 votes - 20 mins - Calories: 127
18 Jan 2019 - This delicious easy tomato soup recipe only takes 20 minutes to make and 6 simple ingredients. It's quick, creamy and is vegetarian, vegan and ...

[allrecipes.co.uk/.../Tomato soup/Easy tomato soup ▾](http://allrecipes.co.uk/.../Tomato soup/Easy tomato soup)
Homemade tomato soup recipe - All recipes UK
★★★★★ Rating: 4.8 - 43 votes - 1 hr 10 mins

Tomato soup
Food

Tomato soup is a soup made with tomatoes as the primary ingredient. It may be served hot or cold in a bowl, and may be made in a variety of ways. It may be smooth in texture, and there are also recipes which include chunks of tomato, cream and chicken or vegetable stock. [Wikipedia](#)

Variation: Gazpacho

Nutrition Facts
Tomato soup ▾

S klikom na gumb "slike" bomo prikazali slike, fotografije in risbe dane besede.

Google tomato soup - Google Search

google.com/search?q=tomato+soup&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=2ahUKEwi6ke6K8KfnAhV0pHEKHaBaCIEQ_AUoA2oECBQQAw&biw=1536&bih=683&c...

Images

Google tomato soup

campbell's grilled cheese cream recipe heinz pasta chicken basil

Google uses cookies to deliver its services, to personalise ads and to analyse traffic. You can adjust your privacy controls at any time in your [Google settings](#).

Learn more Got it

Best Classic Tomato Soup Recipe - How ... delish.com

Tomato soup recipe | BBC G... bbcgoodfood.com

Easy Three-Ingredient Tomato Soup inspiredtaste.net

Tomato soup - Soup reci... goodhousekeeping.com

The Best Ever Tomato S... tasteofhome.com

Rezultati iskanja so lahko zelo veliki. Za našo besedo "paradižnikova juha" je bilo najdenih več kot 6 milijonov rezultatov - različne strani, besedila, recepti, fotografije itd. Na dnu strani lahko preidete na naslednjo stran z rezultati za naše iskanje.

Google tomato soup

12 Aug 2018
Homemade roasted tomato basil soup -- a great way to use up fresh tomatoes and so delicious you'll never ...
▶ 1:13

Fresh Tomato Soup > Quick & EASY <| Spend With Pennies
<https://www.spendwithpennies.com> › Recipes › Soups & Stews
29 Jun 2019
Homemade Tomato Soup is quite possibly one of the most perfect soup recipes you will find! Garden fresh ...
▶ 1:21

Searches related to tomato soup

fresh tomato soup recipe	quick tomato soup recipe with canned tomatoes
creamy tomato soup recipe	healthy tomato soup recipe
tomato soup with tinned tomatoes	cream of tomato soup recipe
roasted tomato soup recipe	tomato soup recipe sanjeev kapoor

Stay up to date on results for **tomato soup**. [Create alert](#)

Goooooooooooooogle >
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Next

A large blue arrow points from the left towards the Google logo.

Pomembno:

Kot uporabniki lahko omejite število najdenih rezultatov. Z uporabo različnih operaterjev lahko zmanjšate število rezultatov iskanja, tako da hitreje dosežete želeni rezultat:

- + išče strani na svetovnem spletu, ki vsebujejo oba izraza (presledek pred +, brez presledka +).
- - poišče strani na svetovnem spletu, ki ne vsebujejo določenega izraza (presledek pred -, ni prostora za -).
- "... ..." išče sorodne izraze.

Tretja naloga:

- Odprite spletni iskalnik.
- Vnesite ključno besedo *medicinska sestra*.
- Na iskalni niz *medicinska sestra* pritisnite Enter
- Zdaj vpišite nov iskalni niz: medicinska sestra + delovno mesto.
- Zdaj vpišite nov iskalni niz: medicinska sestra + delovno mesto + slovenija.
- Zdaj vpišite nov iskalni niz: Zavarovanje pokojninskih davkov.
- Zdaj vpišite nov iskalni niz: pokojnina + davek + zavarovanje odgovornosti.
- Zdaj vpišite nov iskalni niz: pokojnina + davčno - zavarovanje odgovornosti.
- Preizkusite ostale kombinacije.

Prostor za zapiske:

Kaj je potrebno upoštevati pri iskanju na svetovnem spletu?

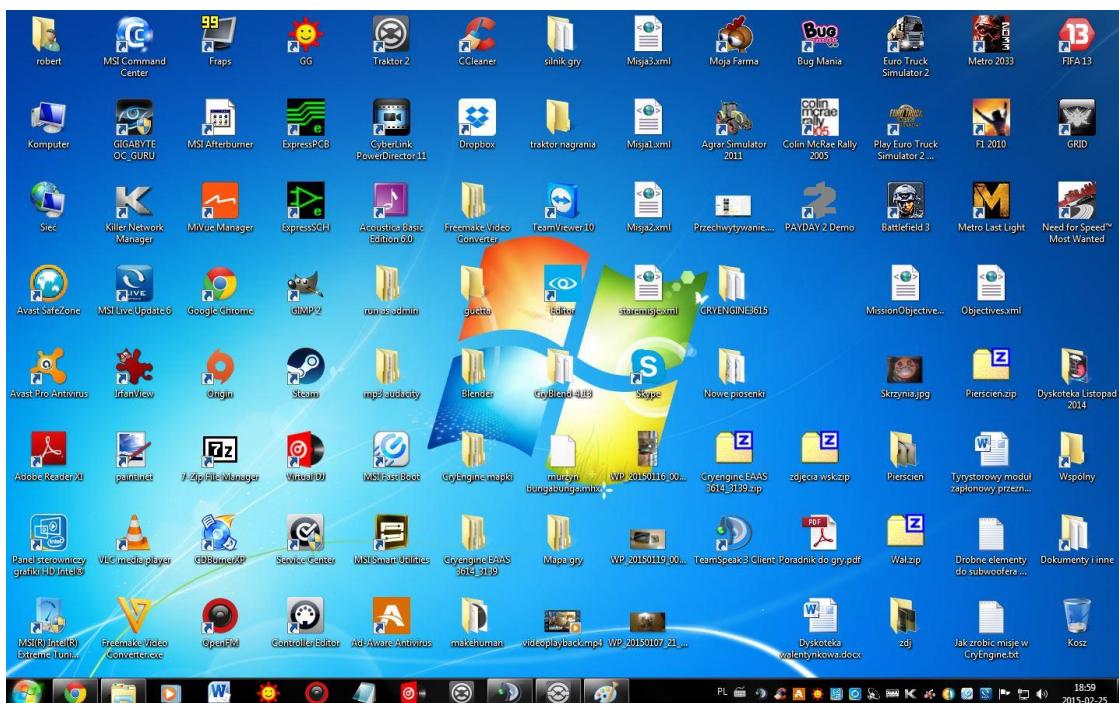
Kljub dejству, da obstajajo »čistilci« interneta in ljudje, ki odstranijo neko (prej omenjeno) vsebino, ni nobenega pristojnega organa, ki bi odločal, kaj lahko kdo objavi. To pomeni:

- Vsak lahko objavi informacije. Na spletu ni le resne ali resnične vsebine, ampak obstaja tudi dvomljiva ali lažna.
- Spletne strani se ne brišejo ali ne posodabljajo. Pogosto lahko najdete zastarelo gradivo. Včasih na prispevkih ni datuma zadnje spremembe, ali pa ta ni prepoznaven.
- Besedilo na spletni strani se lahko sponzorira, lahko je oglas.

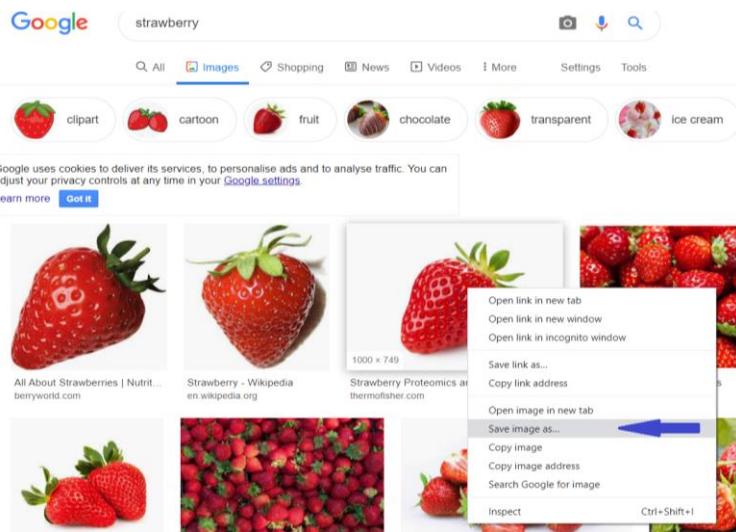

Kako iščete informacije in jih shranite v računalnik?

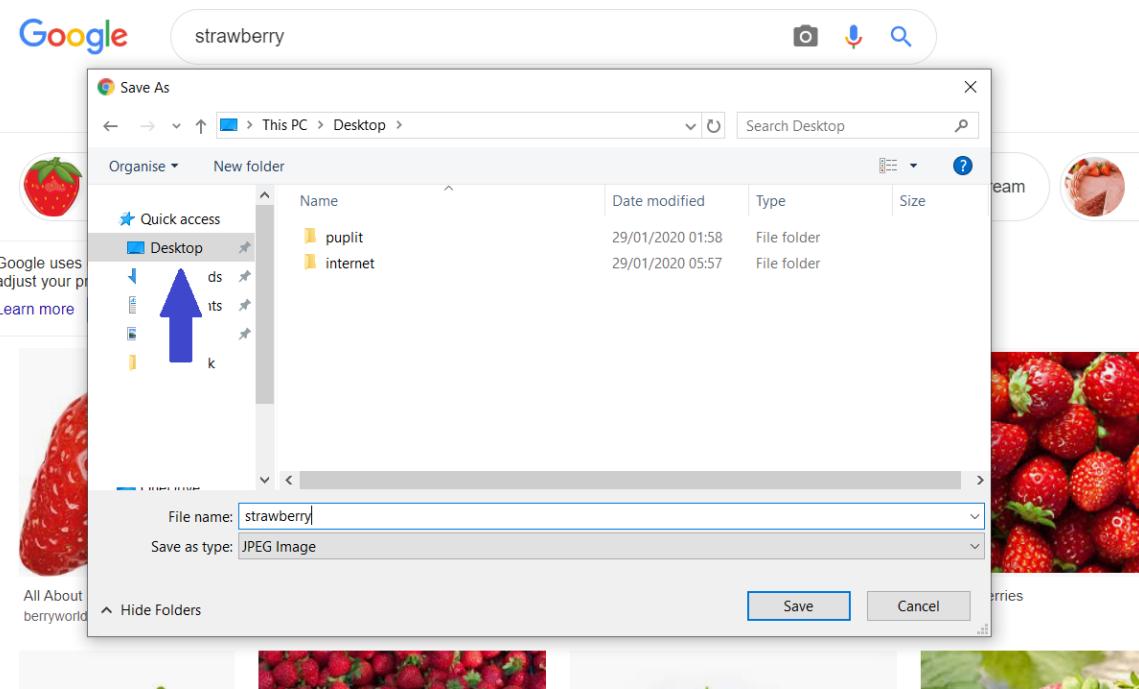
Da se izognete neredu, ki ga lahko vidimo na namizju slike pod tem odstavkom, moramo upoštevati nekatera pravila.

Na namizju računalnika ustvarite novo mapo, npr. "**Internet**". Po iskanju naše ključne besede, lahko shranimo želeno sliko tako, da z desnim klikom miškine tipke kliknete na sliko. V meniju izberite ukaz "shrani kot" ali "shrani sliko kot".

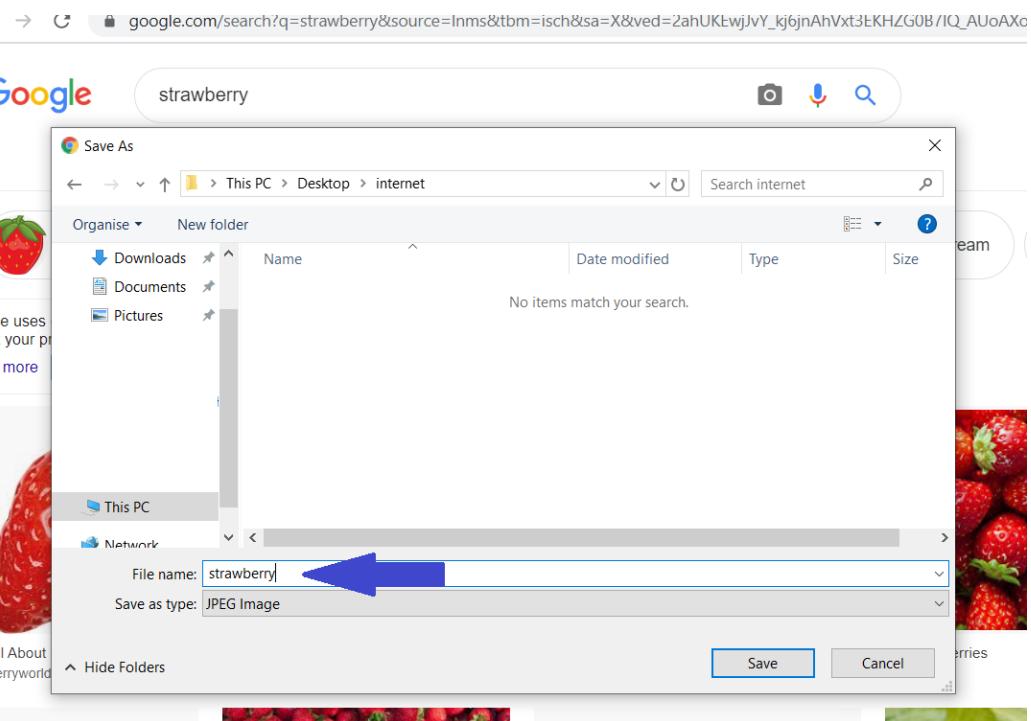

V novo odprtem oknu izberite možnost »namizje« na levi strani.

Zdaj izberite našo predhodno ustvarjeno mapo »internet«. Dvakrat kliknite nanjo.

V spodnjem polju (označenem s puščico) spremenite ime shranjene slike. Lahko izberete katerokoli ime. To storimo zato, ker imajo včasih datoteke, naložene iz interneta, enako ime. V eni mapi, pa ne sme biti dveh elementov z istim imenom.

Preobremenitev z informacijami in ključne besede - kaj je to?

Največji spletni iskalniki trdijo, da imajo indeksiranih (shranjenih) na stotine milijonov ali celo milijard spletnih mest. To ogromno količino spletnih mest, bi lahko natisnili na milijone strani formata A4. Posledica tega, pa bi bil kup papirja visok nekaj sto tisoč kilometrov. In ta kup raste v višino vsak dan. Kako torej najdem list papirja, ki vsebuje informacije, ki jih iščem?

Hitro boste opazili, kako težko je najti, ne le kakršnihkoli zadetkov, temveč tudi ujemanje zadetkov. Spletni iskalnik vam vedno prikaže zadetek, če se natančno ujema s črko ali števkami (znakovnim nizom) ki ga iščete. Le ta se mora nahajati na kateremkoli mestu na spletni strani, ki je shranjeno v bazi podatkov iskalnika. Toda četudi iskalniki kot je Google, v veliki meri razmišljajo za nas in nam prikazujejo presenetljivo dobre rezultate s samo nekaj iskalnimi izrazi, bi morali biti seznanjeni z osnovnimi možnostmi iskanja, da bi bilo vaše iskanje kar se da uspešno.

Raziskava ključnih besed je **tehnika optimizacije iskalnih mehanizmov**, ki se uporablja za prepoznavanje iskalnih izrazov, ki jih uporabniki vnesejo za iskanje informacij o določeni temi. To je mogoče storiti z različnimi metodami.

Vprašajte se, kateri ključni izrazi so pomembni za vaše iskanje in jih med seboj kombinirajte. Če na primer iščete rezultate s področja matematike, lahko v svoje

iskanje dodate izraze "srednja šola", "učni material" ali podobno, da zožite rezultate iskanja.

ALI PA ...

Recimo, da želite naslednje počitnice preživeti v počitniškem domu na Siciliji. Če v iskalnik preprosto vnesete "Iščem počitniški dom na Siciliji", to žal ne bo privedlo do želenih rezultatov, saj iskalnik (zaenkrat) še nima človeške inteligence. Zato se morate pred vsakim iskanjem vprašati: »**Katere ključne besede so pomembne za iskanje in kako združim iskalne izraze med seboj?**« Najpomembnejša beseda vašega vprašanja je dopust. Če v iskalnik preprosto vpišete izraz dopust, boste presenečeni, koliko zadetkov bo prikazanih. Mislili bi, da je celoten internet zgolj praznična ponudba (*ocenite, koliko strani bi našel Googlov iskalnik in poiščite ta iskalni niz*).

Da se izognete poplavi informacij (ali podatkov), ki se vam prikažejo v spletnem iskalniku, morate določiti **iskalno poizvedbo**. Vsi iskalniki ponujajo različne možnosti za kombiniranje iskalnih izrazov med seboj in s tem zožitev iskalnih poizvedb. **Za natančne odgovore postavite natančna vprašanja.**

Priporočeno je, da iskalne poizvedbe vpišete z malimi tiskanimi črkami (šelev takrat bodo najdene vse oblike ključnih besed) in vedno v ednini, saj se besede pojavljajo pogosteje v ednini kot v množini.

Pomembno:

1. **Jedrnate ključne besede** - Celotni stavki niso le nepotrebno tipkanje, temveč tudi ne prispevajo h kvaliteti rezultatov iskanja.
2. **Določite vaše iskanje** - vnesite več besed, npr. počitnice na Siciliji.
3. **Ne postavljajte vprašanj.** Če želite izvedeti, kakšno bo jutri vreme, vnesite - vreme torek (dan tedna).
4. Če iščete določeno besedno zvezo, uporabite narekovaje, npr. "Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat' dan".
5. Uporabite male črke.

Četrta naloga:

Na črto pod vprašanjem oziroma željenim iskalnim nizom, napišite predlog vaše poizvedbe, ki bi jo vnesli v Google iskalno vrstico. Uporabite Googlove operaterje, ki jih poznate.

- a) V Googlu poiščite spletna mesta, ki vsebujejo informacije o različnih živalih, ne pa tudi o psih.
-
- b) V Googlu poiščite spletna mesta, ki vsebujejo naslednje besede: *ogabno, brezplačno, služba za stranke*.
-
- c) V Googlu poiščite celotno besedilno pesem " Pamet mi je vedno le škodvala, lalalalalala, ne, hvala!"

-
- d) Poiščite novice v Googlovem iskalniku, katerih naslov vsebuje besedno zvezo: smučarski skoki
-
- e) V Googlu poiščite strani, ki vsebujejo opredelitev/pojasnilo besede "masovni podatki".
-

Prostor za zapiske:

Varnost na spletu

Uvod

Internet predstavlja zanimiv svet, v katerem lahko najdemo vse od informacij za reševanje vsakdanjih težav, pa do uporabe le-tega v zabavne namene. postal je del nas in del naših življenj.

Namen te uvodne sekcija je, da vsem, ki se srečujejo z uporabo interneta, predstavi pomen in osnove spletne varnosti. S pomočjo našega gradiva, želimo vsem začetnikom, ki še nimajo zadostnega znanja iz področja spletne varnosti, podati kvalitetne informacije, ki jih bodo pripravile na redno, predvsem pa varno rabo interneta.

Osredotočili se bomo na naslednje korake:

- uvod v spletno varnost – kaj spletna varnost je in kaj so njene značilnosti,
- varno iskanje informacij na internetu,
- varno spletno komuniciranje,
- varno uporabo elektronske pošte,
- varno uporabo družbenih omrežij,
- ustvarjanje močnih in varnih gesel,
- zaščito računalnika/podatkov/datotek in programov,
- varno uporabo javnih računalnikov,
- varno spletno nakupovanje ter
- varno uporabo spletnega bančništva.

Uvod v spletno varnost – kaj je spletna varnost in kaj so njene značilnosti

Prva naloga:

Poznate odgovore na naslednja vprašanja?

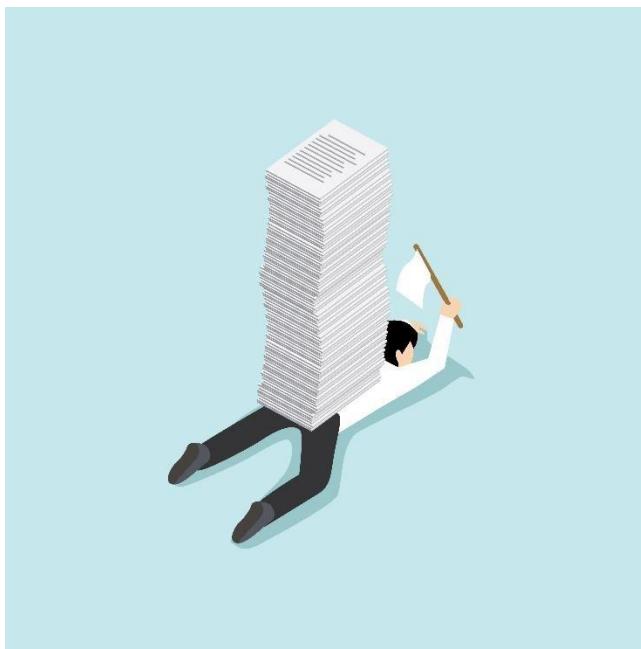
(Izberite pravilni odgovor tako, da nanj odgovorite z DA ali NE)

- Ali veste, da je internet lahko škodljiv? DA/NE
- Ali se bojite uporabe interneta? DA/NE
- Ali uporabljate protivirusno zaščito? DA/NE
- Ali na vašem računalniku uporabljate požarni zdi? DA/NE
- Ali ste na internetu pozorni na to kaj kliknete? DA/NE
- Poznate vsa svoja gesla, ki jih uporabljate na internetu, na pamet?
DA/NE
- Ali na internetu delite vse vaše informacije? DA/NE
- Mislite, da je vaša naprava, ki je trenutno povezana v internet, varna?
DA/NE

Zapiski:

Biti pripravljen na varnostne grožnje interneta ni enostavno. Varna uporaba interneta predstavlja uganko tudi strokovnjakom, ki se z varnostnimi grožnjami soočajo vsakodnevno, zato ni nič nenavadnega, da se začetniki na temo spletne varnosti pogosto počutijo zmedene ali celo prestrašene. Ključnega pomena za varno in breskrbno uporabo interneta je, da imamo dobro osnovno znanje o internetu in osnovnih elementih spletne varnosti. Obvladovanje tega področja pa je proces, ki se nikoli ne konča.

Pomembno:

Investicija v varnost naših naprav, tako časovna kot finančna, ni nikoli nesmiselna. Če sami področja ne poznate dovolj dobro, priporočamo, da poiščete strokovnjaka, ki bo vaše naprave ustrezzo nastavil, predvsem pa vzdrževal ter s tem zagotavljal njihovo dolgoročno in varno uporabo.

Zapiski:

Varno iskanje informacij na internetu

Iskanje različnih informacij, pošiljanje ter branje elektronskih sporočil in druge podobne aktivnosti, so osnovne uporabnosti interneta za povprečnega uporabnika.

Neustrezna zaščita računalnika in elektronske pošte, predstavljata priložnosti za hekerje in razvijalce računalniških virusov, ki nas skušajo pripraviti do tega, da s klikom na sumljivo elektronsko sporočilo obiščemo zlonamerno spletno stran.

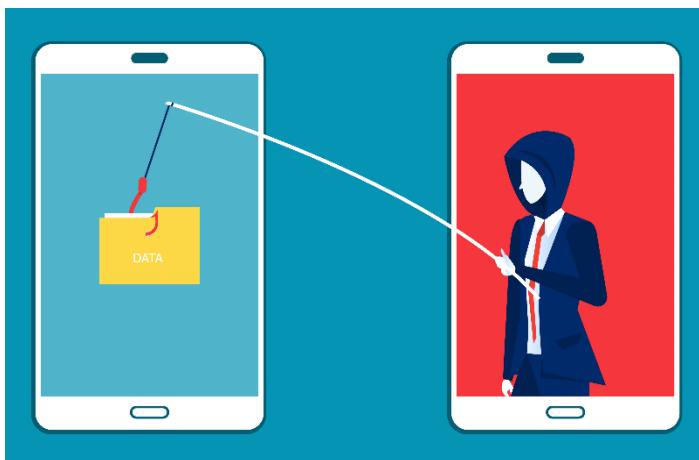

Druga naloga:

Na internetu najdite osnovne informacije o temah: phishing in spoofing.

Ste na internetu našli informacije o škodljivosti omenjenih pojmov in če, kakšne? (Svoje odgovore zapišite v prostor za odgovor pod sliko)

Odgovori na vprašanje:

Prostor za zapiske:

Tretja naloga:

Poleg slike označite, katera od teh predstavlja primer lažnega predstavljanja oziroma phishinga?

(*Da boste lažje prepoznali kaj lažno predstavljanje je, si lahko preberete kratko razlago pod slikami naloge)*

The screenshot shows a Gmail inbox with the following details:

- Subject:** Important: Your Password will expire in 1 day(s)
- From:** MyUniversity (with an icon of a person and a globe)
- To:** to me
- Date:** 12:18 PM (50 minutes ago)
- Message Content:**

Dear network user,

This email is meant to inform you that your MyUniversity network password will expire in 24 hours.

Please follow the link below to update your password

myuniversity.edu/renewal
- Signature:** MY UNIVERSITY

The screenshot shows an email from Rackspace:

- From:** Rackspace <info.9912U8d-uxohm@ambergris.it>
- Ticket ID:** 9328321743
- To:** Billing - The SSL Store
- Date:** Fri 3/15/2019 11:03 AM
- Message Content:**

Dear Cosumer,

We inform you that our automated system has detected an unpaid sum (invoice n ° 9328321743) on your rackspace invoices for this year, and to solve your situation we propose you to devote 2 minutes of your time and go on our page to settle your bill.

[To access click here.](#)

Note: Please perform the activation within 24 hours as the link above is only valid during this time period.

Thank your for using rackspace.

The screenshot shows an Outlook inbox with a single email from "Shona Dyck <tmpmustang@cox.net>" titled "Regarding Job". The message content is as follows:

Tue 3/12/2019 3:35 PM

Shona Dyck <tmpmustang@cox.net>

Regarding Job

To

Shona Dyck Resume.doc 37 KB

How are you doing?
My name is Shona Dyck and I'm interested in a job.

I've attached a copy of my CV.
The password for the document is 1234

Thank you!

--
Shona Dyck

Lažno predstavljanje ali phishing je spletna prevara, pri kateri goljuf želi pridobiti občutljive podatke spletnih uporabnikov, kot so podatki kreditne kartice, gesla uporabiških računov in druge tovrstne podatke. Lažno predstavljanje lahko opredelimo tudi kot krajo identitete posameznika na način socialnega inženiringa.

Phising se pojavlja na različnih mestih interneta:

- V elektronskih sporočilih, ki jih prejmemo od nam poznane ali na videz verodostojne osebe,
- Na spletni strani družbenega omrežja, ki ga uporabljam,
- Na lažnih spletnih mestih, katerih namen naj bi bil pobiranje donacij za dobrodelne organizacije,

- Na lažnih spletnih straneh, ki predstavljajo strani, ki jih pogosto obiskujemo in se razlikujejo le v zapisu naslova,
- Med komuniciranjem na internetu,
- Na naših mobilnih napravah.

Lažne informacije se pogosto navezujejo na povezave v elektronskih sporočilih, spletnih mestih ali spletnem klepetu, za katere se zdi, da prihajajo od zaupanja vredne storitve, kot na primer banke, ponudnika kreditnih kartic ali vašega družbenega omrežja. Cilj socialnega inženiringa je pogosto nameščanje vohunske programske opreme brez vaše vednosti, oziroma vas goljufi poskušajo zmesti z namenom, da jim razkrijete gesla in druge finančne ali osebne podatke. Zaradi tega, se nikoli ne odzivajte na sumljive pozive za posodabljanje podatkov o svojem uporabniškem računu!

Prostor za zapiske:

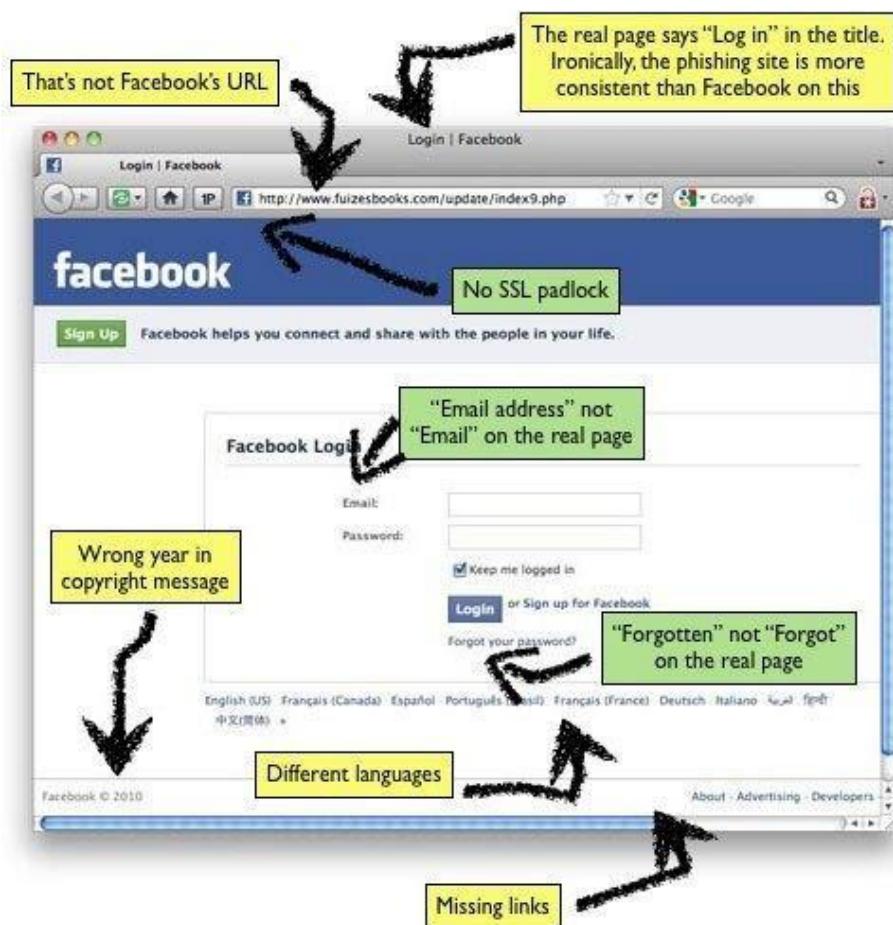

Pomembno:

Vse slike zgoraj predstavljajo določeno vrsto phishinga. Za primer si poglejmo zadnjo sliko bolj v podrobnosti.

Kot lahko vidite s slike, je bila ustvarjena stran, ki naj bi bila videti kot uradna spletna stran za prijavo v družbeno omrežje Facebook. Če je uporabnik nepazljiv, bodo njegovi podatki za prijavo pridobljeni, njegova identiteta pa lahko zlorabljena ali ukradena.

Spoofing pa je vrsta kibernetskega kriminala, ki vključuje uporabo goljufivih informacij in poskuša uporabnika prepričati, da je na pravem spletnem mestu,

ter da naj razkrije svoje osebne podatke kot na primer številko kreditne kartice.

Lažna spletna stran = Spoofing.

Kako se lahko zaščitimo?

- Ne ugašajte požarnega zidu na vašem osebnem računalniku,
- Poskrbite, da sta vaša programska oprema in operacijski sistem posodobljena,
- Poskrbite, da posodobite vaš protivirusni in protivohunski (angl. antispyware) program,
- Na hiperpovezave ne klikajte brez premisleka.

Prostor za zapiske:

Varno spletno komuniciranje

Internet je svetu olajšal medsebojno komunikacijo. Spletno komuniciranje uporablja uporabniki interneta. Prenos kakršnih koli informacij na naslovnika je minimalen, saj usode podatkov, ki jih pošiljamo, ne moremo določiti ali ji slediti. Olajšanje komunikacije z uporabo interneta prinaša tudi določena tveganja in o tem moramo kot uporabniki razmišljati. Preudarnost pri pošiljanju občutljivejših vsebin, kot so osebni podatki ali zasebno gradivo, je zato na mestu.

Četrta naloga:

Katera orodja za komunikacijo na internetu poznate?

(Svoj odgovor zapишite v prostor pod vprašanjem)

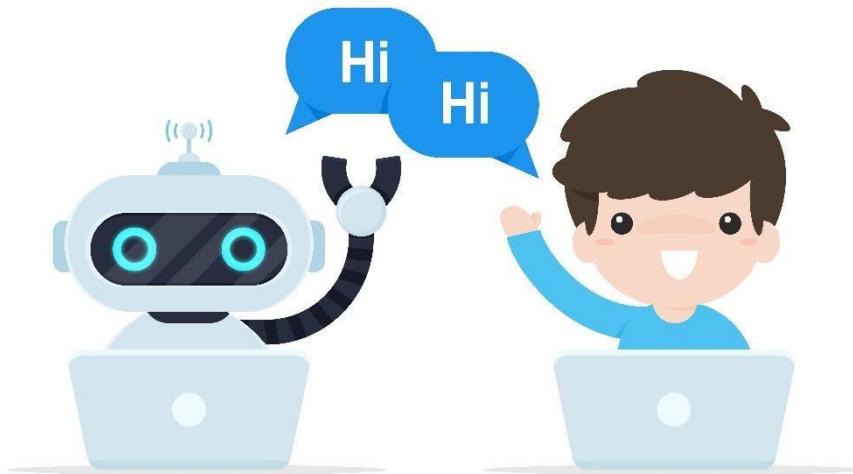

Peta naloga:

Kakšna so, po vašem mnenju, tveganja spletnega komuniciranja?

(Svoj odgovor zapишite v prostor pod vprašanjem)

Pomembno:

Spletna komunikacija je na internetu zelo priljubljena. Pred prihodom različnih orodij spletnega komuniciranja je veljalo pošiljanje elektronske pošte za najhitrejše. Zdaj lahko komuniciramo v realnem času. Edina zamuda je posledica nadzora nad tipkovnico ali hitrosti našega govorjenja. Uporabljamo lahko orodja, kot so Skype, WhatsApp, Messenger in druga.

Največje tveganje, ki ga prevzemamo na internetu, je izguba zasebnosti. Zavedati se moramo, da lahko tisto, kar objavimo na internetu, pogosto razveljavimo ali celo izbrišemo. Kraja osebnih podatkov in gesel pa je dolgoročna posledica, zato ne zaupajte vsem informacijam na internetu in s tem varujte svojo zasebnost!

Prostor za zapiske:

Varna uporaba elektronske pošte

Glavni komunikacijski kanal na internetu je elektronska pošta. S pomočjo elektronske pošte komuniciramo zasebno in v službi. Elektronska pošta se uporablja za pošiljanje in prejemanje elektronskih sporočil. Običajni del le-teh je postala priloga k sporočilu, kar pomeni, da lahko prejemniku poleg tekstovnega sporočila pošljemo tudi dokumente, fotografije ali video posnetke. Tveganja, ki se pojavijo z uporabo elektronske pošte so povezana s poštnim nabiralnikom. Natančneje gre za pojavljanje neželene pošte, ki od nas zahteva osebne podatke ali celo prijavo v določene sisteme, zato je potrebno biti pozoren na potencialna tveganja.

Šesta naloga:

Ali veste, kaj je SPAM? Če želite izvedeti več o tem izrazu, lahko podatke pridobite s pomočjo interneta.

(Svoj odgovor zapišite v prostor pod vprašanjem)

Pomembno:

Neželena pošta ali SPAM so elektronska sporočila, poslana na ogromno število nabiralnikov. Pri tej ne gre za ciljani oglas za izbrano skupino ljudi, temveč za

množično pošiljanje danega sporočila. Druga pogosta značilnost neželene pošte je, da je pošiljateljev naslov ponarejen. Pogosto ga nadomešča neobstoječi pošiljatelj. SPAM lahko vključuje tudi nevarno prilogo, zato nikoli ne nalagajte in ne odpirajte priloge, kadar gre za sporočilo, ki mu ne gre popolnoma zaupati. Uporaba protivirusnega programa in požarnega zidu nam pomaga oceniti neželeno pošto. To lahko označimo tudi sami v poštnem predalu tako, da tako pošto označimo kot neželeno oziroma jo prestavimo v mapo SPAM.

Varna uporaba družbenih omrežij

Družbena omrežja nam omogočajo, da delimo izkušnje s prijatelji ali pa z neznanci, ki jim do neke mere zaupamo. Obstaja veliko vrst družbenih omrežij, ki so lahko zasnovana za poslovno mreženje, iskanje in vzdrževanje odnosov med sošolci ali znanci, združevanje manjšinskih skupnosti in podobno. Različna družbena omrežja imajo zato tudi različna pravila ter navade in to velja tudi za pravila varne uporabe le-teh. Vseeno pa lahko izluščimo nekaj skupnih varnostnih priporočil, ki veljajo za vsa omrežja brez izjeme. Nanašajo se predvsem na skrbno izmenjavo zasebnih vsebin ali osebnih podatkov.

Sedma naloga:

Katera družbena omrežja poznate?

(Svoj odgovor zapišite v prostor pod vprašanjem)

Osma naloga:

Kakšna so, po vašem mnenju, tveganja uporabe družbenih omrežij?

(Svoj odgovor zapišite v prostor pod vprašanjem)

Pomembno:

Eno najbolj razširjenih družbenih omrežij v tem trenutku je Facebook. Uporablja se za povezovanje med znanci in neznanci. Tveganje, ki ga obravnavamo v tem sklopu je povezano z nenadzorovano potrebo po prisotnosti na tem in drugih družbenih omrežjih. Ljudje preživimo veliko časa za komunikacijo z neznanci na internetu. Na ta način lahko tvegamo izgubo identitete, razkritje zasebnih podatkov in podobno. To lahko storimo nevede tako, da neznana oseba poskuša biti naš prijatelj, vendar pogosto poskuša le zlorabiti našo zasebnost in pridobiti informacije, zato nikoli ne delimo zasebnih podatkov z neznano osebo!

Prostor za zapiske:

Ustvarjanje močnih in varnih gesel

Gesla so ključi, ki se uporabljajo za dostop do različnih vrst uporabiških računov, bodisi na našem osebnem računalniku, omrežju podjetja ali pa na spletnih portalih. Če naša gesla pridobijo zlonamerni uporabniki, lahko dostopajo do naših računov in nam povzročijo znatno škodo, kot na primer pridobitev nadzora nad računalnikom, prenos denarja z bančnega računa, plačevanje preko spleta v imenu lastnika računa, kraja identitete z namenom zlorabe le-te za različne vrste kriminala.

Na žalost take primere pogosto odkrijemo, ko je že prepozno. Na srečo, pa ni težko ustvariti varnega gesla in s tem zaščititi osebne podatke.

Deveta naloga:

Kakšno vrsto oziroma način zapisa gesla bi uporabili za dostop do vaše spletne banke?

(Označite gesla, za katera mislite da so dovolj zahtevna/varna)

- A. 1234567
- B. geslo1234567
- C. zivljenjevraju
- D. Zivljenje@v@raju123321
- E. 7654321geslo

Pomembno:

Ljudje ne maramo gesel, saj si jih moramo zapomniti. In to veliko. Zato skušamo uporabiti preprosta gesla, ki se tudi nenehno ponavljajo. To pa predstavlja veliko varnostno grožnjo, saj goljuf lahko v primeru enega zlorabljenega računa, dostopa tudi do vseh ostalih.

Za ustvarjanje močnega gesla moramo biti sposobni uporabiti računalniško tipkovnico. Geslo mora vsebovati posebne znake in kadar uporabnik ne more uporabljati tipkovnice, je težko uporabiti te znake.

Svojih gesel ne delite z nikomer, ne pošiljajte jih preko elektronske pošte, v raznih sporočilih ali preko drugih komunikacijskih kanalov!

Prostor za zapiske:

Deseta naloga:

Če upoštevate vaša gesla za dostop do elektronske pošte, družbenih omrežij in drugih uporabniških računov, menite, da so skrbno izbrana ter varna? Poskušajte ustvariti nova, bolj varna gesla.

(Svoj odgovor zapišite v prostor pod vprašanjem)

Zaščita računalnika/podatkov/datotek in programov

Tako kot zaščitimo svoje domove z vrati in ključavnicami, je treba zaščititi tudi računalnik in podatke, ki so v njem shranjeni. Precenjevanje varnosti našega računalnika lahko povzroči izgubo občutljivih podatkov, uporabniških imen in gesel ter njihovo poznejšo zlorabo.

Najbolj dragocena stvar v računalniku so podatki. Izgubljenih ali poškodovanih družinskih fotografij, videoposnetkov ali dela, shranjenega v različnih vrstah dokumentov, ni mogoče nadomestiti. Zato je dobro upoštevati varovanje podatkov na različnih področjih. Prvo področje je varnostno kopiranje podatkov

v primeru odpovedi strojne opreme računalnika, saj noben medij ni popolnoma zanesljiv. Drugo področje je šifriranje podatkov v računalnikih, ki si jih deli več uporabnikov, tretje področje pa so politike izmenjave podatkov, zlasti na internetu.

Prenos datotek in programov iz interneta je pogosta dejavnost na računalniku, vendar pa prenesene datoteke lahko vsebujejo neželeno kodo, ki okuži naš računalnik. Zato je dobro upoštevati več smernic, ki bodo zmanjšale tveganje za okužbo računalnika ali ga v celoti odpravile.

Enajsta naloga:

Ali veste, kako deluje požarni zid na vašem računalniku? Delovanje požarnega zidu ponazorite s skico v praznem kvadratu pod vprašanjem. Pomagate si lahko tudi z uporabo interneta.

Dvanajsta naloga:

Se vam zdi pomembno, da imamo nameščeno samo licenčno programsko opremo? Menite, da uporaba nelicenčne (piratske) verzije programske opreme lahko predstavlja varnostna tveganja?

(Svoj odgovor zapишite v prostor pod vprašanjem)

Trinajsta naloga:

Poznate odgovore na naslednja vprašanja?

(Izberite pravilni odgovor tako, da nanj odgovorite z DA ali NE)

- Redno posodabljanje programske opreme je pomembno.

DA/NE

- Varnostna kopija nam lahko pomaga v primeru odpovedi trdega diska
DA/NE
- Ali nam lahko protivirusna zaščita in požarni zid pomagata pri varovanju podatkov na našem disku? DA/NE
- Premišljevanje o tem, komu damo svoje osebne podatke je pomembno.
DA/NE
- Ali je priporočljivo gesla samodejno shraniti na napravo, ki jo uporabljam?
DA/NE

Pomembno:

Naši podatki so zelo pomembni in jih je treba ustreznno zaščititi. Zaščita mora biti postavljena za preprečevanje morebitne tativine ali njenega poskusa. Redne varnostne kopije, redne posodobitve sistema, uporaba protivirusnih programov in požarnega zidu so glavne točke, ki nam bodo pomagale pri varovanju naših podatkih.

Prostor za zapiske:

Varna uporaba javnih računalnikov

Pri delu z javnim računalnikom v knjižnici, internetni kavarni ali na letališču je potrebno biti pazljiv. Povezava z javnim brezžičnim omrežjem predstavlja določena varnostna tveganja, zato je potrebno dobro poznavanje osnovnih pravil, zaradi katerih so naša dejanja na internetu varnejša. Prav tako ne smemo pozabiti zavarovati domačega brezžičnega omrežja.

Štirinajsta naloga:

Vaš računalnik se je pokvaril in zato ste se odpravili v knjižnico, kjer nameravate s pomočjo javnega računalnika naročiti vstopnice za koncert. Menite da je to dobra ideja? Zakaj da in zakaj ne?

(Svoj odgovor zapišite v prostor pod vprašanjem)

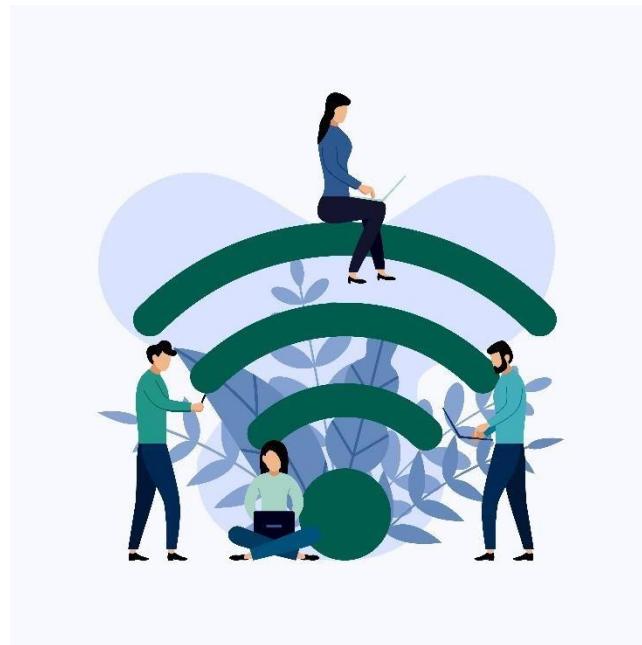

Petnajsta naloga:

Ali lahko pametni telefon uporabimo za nakupovanje in rezervacijo vstopnic za koncerte, ko je naša naprava:

- A) Povezana na brezplačno javno omrežje na železniški postaji (WiFi tehnologija) in
- B) Povezana na podatkovno omrežje našega telefonskega operaterja.

(Svoja odgovora zapišite v prostor pod vprašanjem)

Pomembno:

Računalniki (in vse druge naprave), ki so prosto dostopni in v skupni rabi, niso primerni za zasebno uporabo. Obstaja veliko tveganje za uhajanje in zlorabo podatkov (gesla, poverilnice, številke kreditnih kartic itd.). Omenjena tveganja so povezana z brezplačno internetno povezavo (WIFI in LAN povezava), tudi če uporabljam svojo zasebno napravo.

Prostor za zapiske:

Varno spletno nakupovanje

Spletno nakupovanje postaja vedno bolj priljubljeno, saj nas privablja vse nižje cene skoraj vseh vrst blaga v primerjavi z nakupom v fizični trgovini, motivira pa nas tudi možnost hitre primerjave blaga in pridobivanja tehničnih informacij. K rasti priljubljenosti spletnega nakupovanja pripomoreta tudi prihranek časa in možnost nakupovanja kadar koli.

Obstajajo pa po drugi strani tudi tveganja, ki so povezana s spletnimi plačili in nas lahko odvrnejo od nakupovanja preko spleteta. Vseeno pa lahko z upoštevanjem varnostnih načel ta tveganja zmanjšamo ali celo odpravimo.

Pomembna pravila spletnega nakupovanja:

- Vedno preverimo verodostojnost spletnih trgovin (pregled forumov za razprave, mnenja na družbenih omrežjih, itd.),
- Skrbimo za posodobljenost naše naprave,
- Uporabljamo protivirusno zaščito in požarni zid,
- Vedno preverimo varnost internetne povezave,
- Zasebnih podatkov ne vpisujemo/vnašamo v sumljivo spletno trgovino,
- Pred naročilom preberemo splošne pogoje poslovanja.

Prostor za zapiske:

Varna uporaba spletnega bančništva

Spletno bančništvo nam omogoča izvajanje bančnega poslovanja iz katerega koli računalnika kadarkoli. Spletno bančništvo ponuja skoraj enake storitve kot običajna bančna poslovalnica. Pogoste funkcije spletnega bančništva vključujejo naročanje plačil, direktno bremenitev, sledenje računov, pa tudi naložbe v različne finančne izdelke. Za varno spletno bančništvo pa je potrebno razumevanje in poznavanje osnovnih pravil.

Pomembna pravila spletnega nakupovanja:

- Poskrbimo za svojo napravo, ki jo uporabljamo za spletno bančništvo (uporabljajte protivirusno zaščito in požarni zid, omogočite samodejne posodobitve sistema, ipd.)
- Zavedajmo se varnostnih tveganj pri uporabi kreditne kartice na internetu,
- Preverimo varnost internetne povezave,
- Zaščitimo svoje zasebne podatke,
- Vedno temeljito preverimo in preberemo navodila ali pogoje uporabe spletnih storitev oziroma spletne banke.

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Prostor za zapiske:

Samoevalvacija

Zadnji del je namenjen preizkusu pridobljenega znanja. Odgovorite na naslednja vprašanja in se prepričajte, če ste pridobili potrebno znanje za varno uporabo interneta.

1. Ali je pomembno, da se posvetimo spletni varnosti? DA/NE
2. Ali je pomembno, da se na temo spletne varnosti ves čas izobražujemo in dopolnjujemo svoje znanje? DA/NE
3. Je mobilno napravo potrebno zaščititi s pomočjo protivirusne zaščite in požarnega zidu, ko je povezana na internet? DA/NE
4. Javno dostopna internetna povezava lahko predstavlja varnostno grožnjo. DA/NE
5. Uporaba javnega računalnika lahko predstavlja varnostno grožnjo.
DA/NE

Spletne rezervacije

Uvod

Internet ponuja veliko možnosti za lažje življenje. Ena izmed njih je rezervacija vozovnic za prireditve, lete ali potovanja v druge kraje. V tem modulu vas bomo naučili, kako lahko izkoristite storitve na internetu za lažje rezerviranje vozovnic ali nastanitev. Če interneta še niste uporabljali za takšne namene, se sprva zdi, da tvegatete izkoriščanje vaših osebnih podatkov v zle namene. Zato bomo v tem modulu raziskali tudi varnostne ukrepe, ki jih morate upoštevati, da boste varno in brezskrbno uporabljali storitve spletnih rezervacij iz udobja svojega doma.

Namen modula je spodbuditi ljudi k aktivni uporabi računalnika v njihovem vsakdanjem življenju in uporabi storitev, kot so na primer spletne rezervacije.

Pri učenju se boste seznanili z različnimi vrstami storitev rezervacije na internetu. Spoznali se boste z iskalniki, ki vam pomagajo najti in primerjati ponudnike in cene storitev. Še več, izvedeli boste, kako varovati podatke medtem ko nekaj rezervirate in kako se na internetu varno obnašati.

Končno, pa boste lahko načrtovali vaše počitnice, kar zajema rezervacijo letalske karte, hotela, izletov ali prevoza iz udobja domačega naslonjača.

Glavne teme tega modula:

- Osnovne spletnih rezervacij,
- Testna uporaba spletne storitve za rezervacije (letalska karta in hotelska soba),
- Navodila za varno uporabo spletnih rezervacij

Osnovne spletnih rezervacij

Interneta nihče ne organizira, ureja ali nadzira. Sestavljen je iz milijarde spletnih mest, ki so jih ustvarili posamezniki, podjetja ali organizacije.

Spletne mesta so sestavljena iz spletnih strani, ki vsebujejo informacije v obliki besedila, slik ter avdio in video vsebin. Nudijo lahko informacije ali zabavo, prodajo izdelka ali promocijo storitve.

Spletni brskalnik, ki je nameščen na vašem računalniku, vam omogoča ogled spletnih strani na internetu. Vsako spletno mesto ima svoj naslov, ki ga včasih imenujemo kar spletni naslov, URL ali ime domene. Najboljši način za dostop do določenega spletnega mesta je z uporabo točnega URL naslova tega spletnega mesta. Če pa naslova ne poznate, ga lahko najdete s pomočjo spletnih iskalnikov in ključnih besed. Najbolj priljubljen spletni iskalnik je Google.

Prva vaja:

Ali so podane trditve resnične ali napačne?

1. Obstajajo samo 4 spletni iskalniki iskalniki. Pravilno/napačno
2. Spletni Iskalniki vam pomagajo najti informacije. Pravilno/napačno
3. Spletni Iskalnik je uporaben, če poznate naslov spletnega mesta.
Pravilno/napačno
4. Spletni Iskalnik je uporaben, če ne poznate naslova spletnega mesta.
Pravilno/napačno
5. Spletni iskalnik je spletna stran. Pravilno/napačno
6. Spletni iskalnik je del interneta. Pravilno/napačno
7. Spletni Iskalnik je program, ki ga morate kupiti. Pravilno/napačno

Za iskanje po spletnih straneh, uporabite ključne besede, ki vsebujejo informacije, ki vas zanimajo. Gre za najosnovnejše, a pogosto najbolj učinkovito

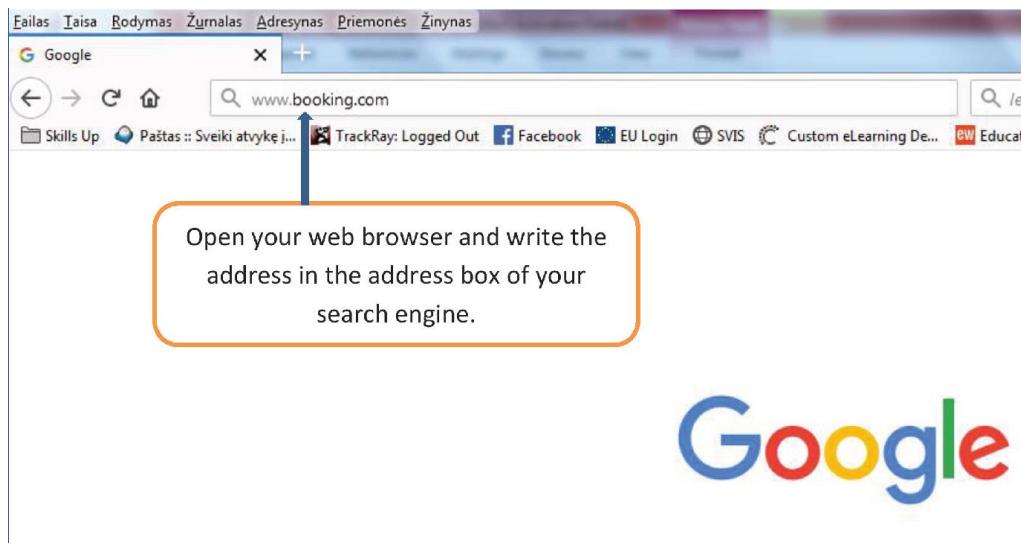
iskanje po internetu. Ključne besede ne opisujejo kaj iščete, ampak so besede, ki se pojavljajo na spletnih mestih, ki jih želite najti.

Druga naloga:

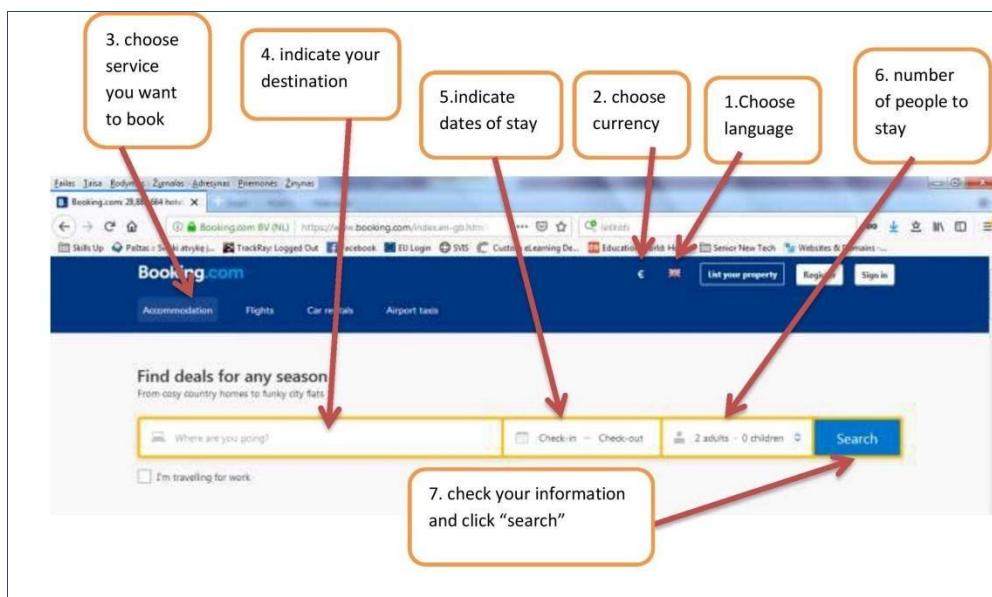
Poščite informacije na internetu.

- Obiskati želite kulturni dogodek v vašem mestu. Poiščite vse informacije o dogodku, ki bi ga lahko obiskali naslednji teden ali v bližnji prihodnosti (datum, kraj itd.).
- Obiskati želite prijatelja v drugem mestu v vaši državi. Poiščite možne načine, kako priti v ta kraj v soboto okoli 21. ure.

Z uporabo sodobne tehnologijo, vam ni treba obiskati lokalnih potovalnih agencij, da bi dokončno oblikovali vse svoje potovalne načrte. Vse, kar potrebujete, je dostop do interneta in plačilno kartico, da rezervirate letalske vozovnice ali hotel v nekaj minutah. Če načrtujete potovanje ali dopust, izkoristite prednosti rezervacij prek spletka in prihranite tako denar, kot tudi čas. Vsa spletna mesta, ki ponujajo storitve rezervacije, imajo skupne značilnosti. Za primer vzemimo spletno stran **www.booking.com**, ki ponuja storitve rezervacij hotelov v 40 jezikih in nudi podporo strankam 24/7. Spletna stran je uporabniku prijazna in informativna, ima pa tudi dobro infrastrukturo, ki zagotavlja zanesljivost postopka rezervacije in plačila. Drugo spletno mesto, ki je odlično za rezervacijo letalskih vozovnic in hotelov, pa je **hotels.com**.

Ko ste na spletnjem mestu, sledite navodilom. Če ste registrirani uporabnik, se lahko prijavite, vendar ni nujno.

Tretja naloga:

Primerjajte spletni strani **hotels.com** in **booking.com**. Najdite in zapišite podobnosti ter razlike med obema stranema.

Prostor za odgovor:

Pri izbiri kraja za bivanje in rezervacije priporočamo, da izberete filtre za lažje iskanje. Na voljo imate različne filtre:

- izbrani proračun,
- vrsta nepremičnine,
- lokacija,
- ocene obiskovalcev,
- vključenost obrokov v ceno,
- pripadajoča oprema itd.

The screenshot shows a travel search interface for Madrid. At the top, there are four orange callout boxes with arrows pointing to specific features:

- Narrow your search**: Points to the "Filter by:" section on the left.
- Information found**: Points to the search results summary "Madrid: 540 properties found".
- Sort by you preference**: Points to the sorting options at the bottom of the results.
- Search using a map**: Points to the "Map view" button on the right.

Filter by:

Your budget	
☐ € 0 - € 50 per night	2
☐ € 50 - € 100 per night	89
☐ € 100 - € 150 per night	270
☐ € 150 - € 200 per night	305
☐ € 200 + per night	254

Popular filters

☐ Centro	281
☐ Hotels	262

Information found

3 reasons to visit: Prado Museum, Plaza Mayor, Retiro Park

There's an incredible 'something extra' to life in Madrid. Whether it's an additional flourish in Goya's paintings that line the Prado, or the extra pinch of paprika that adds a kick to the already famo... [Show more](#)

Madrid is 85% unavailable for your dates on our site. Have you considered staying nearby?

Alcobendas 64% cheaper 14.9 km away, 8 properties	Getafe 57% cheaper 12.3 km away, 6 properties	Las Rozas de Madrid 54% cheaper 16.9 km away, 7 properties
--	--	---

Show more destinations nearby

Sort by you preference

Madrid: 540 properties found

Our top picks   Price (lowest first)   Review score and price   Star rating and price   Distance from city centre   ...

Search using a map

Map view

Hotel Santo Domingo Promoted

Good 7.9

6,194 reviews

Centro, Madrid - Show on map (850 m from centre) - Metro access

16 rooms are booked at this moment

Četrta naloga:

S prijateljem želite obiskati Madrid za konec tedna. Za dve nočitvi v centru mesta, sta pripravljena zapraviti približno 300 €. Poiščite ustrezen hotel s pomočjo filtrov. Primer iskanja imate spodaj.

The screenshot shows a travel search interface with the following details:

- Location: Madrid
- Date: Fri 25 Jan — Sun 27 Jan
- Guests: 2 adults - 0 children
- Search button: Search
- Work checkbox: I'm travelling for work
- Map view button: Map view
- Section title: Madrid
- Reasons to visit: Prado Museum, Plaza Mayor, Retiro Park
- Description: There's an indelible 'something extra' to life in Madrid. Whether it's an additional flourish in Goya's paintings that line the Prado, or the extra pinch of paprika that adds a kick to the already famo... [Show more](#)
- Filter by section:
  - Your budget:
    - € 50 - € 100 per night (19)
    - € 100 - € 150 per night (62)
    - € 150 - € 200 per night (88)
    - € 200 + per night (1)
  - Popular filters:
    - Centro
    - Breakfast included
    - Double bed
- Results summary: Madrid: 1 property found
- Sort options: Our top picks, Price (lowest first), Review score and price, Star rating and price, Distance from city centre, More
- Tip: Open the map to find your perfect place to stay.
- Result card for Hostal Alicante:
  - Rating: Good 7.6 (654 reviews)
  - Location: Centro, Madrid — Show on map (300 m from centre) — Metro access
  - Details: 5 people are looking at this moment, In high demand, Booked 17 times in the last 24 hours
  - Room type: Double Room (2 people)
  - Status: Only 1 room left!
  - Price: Price for 2 nights: € 164 (includes taxes and charges, Breakfast included)

Ko izberete kraj za bivanje, morate izpolniti še polja v spletnem obrazcu. Obstajajo obvezna in neobvezna polja.

Enter your details

Choose from drop-down list

Optional boxes/fields

Almost done! Just fill in the required fields.

Are you travelling for work?

Yes No

Title First name Last name *

Email address *

Confirm email address *

Who are you booking for?

I am the main guest Booking is for someone else

Double Room

Non-refundable [Unlink](#)

Private bathroom Flat-screen TV Soundproofing

Guests: 2

Full guest name

First name, Last name

INCLUDED Discount code at Madrid attractions Museums, tours and activities for less

INCLUDED Free travel guide to Madrid We'll send you a personalised travel guide with attractions, restaurants and local favourites when you complete your booking.

INCLUDED Breakfast Yes, we'd like breakfast during our stay at no additional cost.

Want to book a taxi or shuttle ride in advance? Avoid surprises - get from the airport to your accommodation without a hitch. We'll add taxi options to your booking confirmation.

I'm interested in renting a car Make the most out of your trip and check car hire options in your booking confirmation.

Ask a question

Special Requests

Please write your requests in English or Spanish.
Special requests cannot be guaranteed—but the accommodation will do its best to meet your needs.
You can always make a special request after your booking is complete!

I would like a quiet room

Your estimated time of arrival (optional)

24-hour front desk: Help whenever you need it - your room will be ready at 13:30

Arrival time: Friday, 25 January 2019 - Time is for Madrid time zone

Review house rules

Your host would like you to agree to:

- No smoking
- Pets are not allowed

By continuing to the next step, you...

By clicking the button you proceed to personal data where you should keep to safety rules.

Only 1 option left!

We Price Match

Next: Final details >

Don't worry — you won't be charged yet!

[What are my booking conditions?](#)

Naslednji korak pri rezervaciji sobe je izpolnitev vaših osebnih podatkov.

Peta naloga:

Poščite spletna mesta, preko katerih lahko primerjate hotelske ponudbe in rezervirate hotel. Nato poiščite možen kraj za bivanje dveh odraslih in enega otroka za tri noči. Vaš cilj je Klaipeda, Litva, vaš proračun pa znaša 200 evrov za celotno bivanje.

(namigi: <http://www.hotelhunter.com/>, www.tripadvisor.com,
www.besthoteloffers.net, www.trivago.com)

Hotelsko sobo najpogosteje lahko rezervirate s kreditno ali debetno kartico. V redkih primerih lahko rezervirate celo z gotovino ali čekom, odvisno od hotela. Te možnosti plačila pa so običajno rezervirane tudi za plačilo končnega računa, saj hoteli praviloma v prvi fazi zahtevajo le polog za zavarovanje vaše rezervacije. Nekateri hoteli na primer, vam bodo omogočili rezervacijo sobe brez kakršne koli vrste plačilne kartice.

Če želite najti informacije za rezervacijo letalske vozovnice, lahko uporabite spletno stran letalske družbe ali agencij, ki ponujajo storitev rezervacije letalskih vozovnic. Običajno tam rezervirate in kupite vstopnice, predlagamo pa vam, da uporabite agencije, pri katerih lahko rezervacijo nadaljujete v svojem maternem jeziku ali v jeziku, ki ga govorite tekoče.

Enter your info

Country/region * Lithuania Almost done! Just fill in the * required info

Telephone (mobile number preferred) * +370 No address needed for this reservation So the accommodation can reach you

Yes, I'll keep my confirmation handy in the app! Send me a link by text message to the mobile number above.

Name Projektas Change

Email projektas@gmail.com

Fill in required fields

Your booking includes: • Breakfast • Free WiFi • Discounts at Madrid attractions

When would you like to pay?

I want the property to charge me
The date you'll be charged depends on your booking conditions

I want to pay now
You'll be charged today when you complete your booking

pay at the hotel or

pay online

Choose how you'll pay

Your card won't be charged yet, we only need your card details to guarantee your booking.

Card type * -- Select --

Card number *

Expiry date * 01 - Jan / 2019

CVC-code *

Get access to members-only deals, just like the millions of other email subscribers

Your booking is with Hostal Alicante directly and by completing this booking you agree to the [booking conditions](#), [general terms](#) and [privacy policy](#).

Uncheck the box if you don't want to get deals and spam

First check only then click to complete

Only 1 room left!

Check your booking **Complete booking**

No need to call us! We'll send you instant confirmation to projektas@gmail.com

[What are my booking conditions?](#)

Nasveti za rezervacije hotelov

- Bodite previdni na hotelske rezervacije, ki bi vas lahko stale veliko denarja, če jih spremenite ali prekličete.
- Pred rezervacijo natančno preberite pravilnike o odpovedih rezervacij.
- Ko sobo rezervirate, boste prejeli potrditveno elektronsko sporočilo. Natisnite ga in odnesite s seboj v hotel.
- Prej ko se boste prijavili v hotel, večja je verjetnost, da boste dobili sobo, ki ustreza vašim željam.
- Hotel potrebuje podatke o vaši kreditni kartici za zagotovitev rezervacije in se tako zavaruje v primeru, da je le-ta preklicana po izteku roka ali če se stranka ne prikaže v hotelu.
- Obstajajo spletna mesta, ki primerjajo hotelske ponudbe in strankam pomagajo najti najboljšo možnost za primerno ceno.

Šesta naloga:

Poščite najboljšo možnost za popestritev vašega bivanja v Madridu (četrta naloga) z naslednjim spletnim mestom: <https://www.kayak.com/>.

Rezervacija letalske karte

V tej lekciji se boste naučili, kako rezervirati letalsko karto na internetu, pa tudi, kako pridobiti najbolj optimalno ceno za svojo vozovnico.

Pred rezervacijo leta je dobro opraviti raziskavo o najboljši razpoložljivi ceni.

Na voljo je veliko spletnih mest, ki zagotavljajo to storitev, uporabljali pa bomo **Sky Scanner**, ki ga najdete na spletni strani <https://www.skyscanner.net/>.

The screenshot shows the Skyscanner website interface for flight search. The search parameters are set as follows:

- From: Kaunas (KUN)
- To: Madrid (MAD)
- Depart: 28/01/2019
- Return: 04/02/2019
- Cabin Class & Travellers: 1 adult, Economy

Other options like "Add nearby airports" and "Direct flights only" are also present.

Korak 1. Izbrati boste morali, kam želite leteti (kraj odhoda in kraj prihoda), ter datum odhoda in prihoda.

Korak 2. Vnesite vse druge podrobnosti, ki bi se lahko na vas nanašale.

Korak 3. Iskanje na naslednji strani. Po kliku na gumb *Išči polete*, se vam bodo pričeli prikazovati rezultati v smislu najboljše cene, ki pa so na voljo pri več letalskih prevoznikih.

The screenshot shows the search results for flights from Kaunas (KUN) to Madrid (MAD). The results are as follows:

- Outbound:** Mon, 28 Jan 2019
LOT 06:15 KUN → 14:45 MAD (9h 30, 1 stop WAW)
- Return:** Mon, 4 Feb 2019
LOT 15:30 MAD → 00:45 KUN (8h 15, 1 stop WAW)

Below the flights, there are booking options:

- lastminute.com:** 192 €, [Select](#)
- Travelgenio:** 193 €, [Select](#)

Trip.com	213 €	Book →
★★★★☆ 3816		
Book on Skyscanner		
Opodo	214 €	Select →
Not enough ratings		
Viajes El Corte Ingles	217 €	Select →
★★★★☆ 2069		
LOT <small>Airline</small>	222 €	Select →
★★★★☆ 2797		
Rumbo	224 €	Select →
★★★★☆ 1529		
Kiwi.com	246 €	Book →
★★★★☆ 3150		
Book on Skyscanner		
Travelfrom.es	334 €	Select →
★★★★☆ 1423		

Korak 4. Preverite termin in ceno leta in ko ste pripravljeni rezervirati vozovnico, izberite podrobnosti določenega potovanja.

Korak 5. Preusmerjeni boste na spletni strani ustreznih letalskih prevoznikov, kjer pa velja preveriti, ali se cena razlikuje od tiste na Skyscannerju. Kot lahko vidite na slikah, je znesek enak, odvisno pa je od posamezne letalske družbe s katero rezervirate, saj so nekateri postopki lahko drugačni.

Checking this fare is still available

192 €

[lastminute.com](#)

★★★★☆ 6867

Korak 6. Kliknite gumb *Nadaljui*. Na naslednji strani nato potrdite polje, da sprejmete določila in pogoje, in ponovno nadaljujte.

Korak 7. Vnesti boste morali podatke o potnikih in nato kliknite *Nadaljui*.

Your trip to: Madrid

Outbound Mon 28 Jan Duration 9h 30m

KUN 06:15 → 1 Stop 4h 20m 14:45 MAD Madrid Adolfo Suárez Barajas

Return Mon 4 Feb Duration 8h 15m

MAD 19:30 → 1 Stop 3h 25m 00:45¹ KUN Kaunas International

Flights details

1 Passenger

+ Price details

Total price Discount £0.74 £204.57

Rates, taxes and fees included

Korak 8. V naslednjem koraku morate izbrati če prevažate prtljago, in kliknite *Potrdi*.

Korak 9. (neobvezno na nekaterih spletnih mestih) Izberite svoj sedež za vse lete in kliknite *Potrdi*.

Korak 10. (neobvezno) Zavrnite potovalno zavarovanje (če ga ne potrebujete). Nato se pomaknite z miško do dna in kliknite *Naprej*. Na naslednji strani boste morali za plačilo leta vnesti podatke o svoji kreditni kartici in dokončajte svoj nakup.

Payment info

Credit/Debit Card Fast and Secure with Credit/Debit Card

Card type* Payment method

Card number* No spaces or special characters

Expiry date* MM / YY

CVV*

Secure payment with:

MasterCard **Verified by VISA** If your card is set up with a protective password, you will be redirected to your bank's website to authorise the transaction.

Got a question? Chat with our experts!

Ker gre le za lekcijo, letalske karte ne bomo dejansko tudi kupili, saj je bila ta naloga namenjena temu, da se seznanimo z rezervacijo leta na internetu.

Sedma naloga:

S prijateljem ste se odločili, da se oktobra odpravite na dopust v Španijo za teden dni. Ne želite počitnic v paketu (naročilo paketa preko turistične agencije), zato morate vse načrtovati in rezervirati sami. Načrtujte iskanje informacij o vašem dopustu.

Prostor za zapiske:

Osma naloga:

Vaša družina štirih oseb (2 odrasla in 2 otroka od 10 do 14 let) se je odločila, da bo preživelva dva tedna počitnic po Evropi. Radi potujete z vlakom in avtobusom. Načrtujte potovanje, rezervirajte hotele, morebitne transferje ter ugotovite ceno vozovnic iz enega kraja v drugega. Koliko denarja bi družina zapravila za takšno potovanje?

Prostor za zapiske:

Deveta naloga:

Obiskati želite kulturni dogodek v izbrani državi. Poiščite možne dogodke, datume, ceno vozovnic, prevozna sredstva in hotel za bivanje.

Prostor za zapiske:

Deseta naloga:

Radi bi preživeli teden dni na Havajih, ne želite pa imeti preveč težav pri organizaciji počitnic. Ugotovite, da lahko pri neki agenciji rezervirate dopust z možnostjo »all inclusive«. Predstavite dve različni možnosti in ju primerjajte.

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Prostor za zapiske:

Samoevalvacija

Kaj sem se naučil v tem modulu?

S pomočjo vprašalnika ocenite pridobljeno znanje. Za vsako izjavo izberite samo eno oceno. Z odgovarjanjem zagotavljajte resničnost rezultatov.

Preberite naslednje izjave in se odločite, v kolikšni meri razumete/obvladate podane veščine:

5 - zelo dobro, 4 - dobro, 3 - zadovoljivo, 2 - slabo, 1 – zelo slabo

Trditev	Ocena
Sposoben sem najti vse informacije, ki jih potrebujem za opravljanje spletnne rezervacije.	
Znam uporabiti različne načine in orodja za iskanje informacij o spletnih rezervacijah.	
Sposoben sem samostojnega dela s pridobljenimi informacijami o spletnih rezervacijah.	
Znam zanseljivo uporabiti osnovne storitve spletnih rezervacij.	
Pravilno znam vpisati in poslati podatke preko spletnega obrazca.	
Na internetu znam najti vse informacije, ki jih potrebujem za organizacijo potovanja.	
S pridobljenimi informacijami sem sposoben upravljati in poiskati vozovnico oziroma opraviti letalsko rezervacijo ter nakup.	
Sposoben sem izvesti plačilo prek spletja na varen način.	
Na internetu sem sposobe najti podatke, ki jih potrebujem za rezervacijo hotela ali počitnic.	
Sposoben sem uporabiti pridobljene podatke in rezervirati hotel ali počitnice.	
Znam prenesti in natisniti informacije, ki jih najdem na internetu.	

Spletno nakupovanje

Uvod

Namen tega modula je, da udeleženci spoznajo kaj spletno nakupovanje je, kakšne so osnove spletnega nakupovanja ter kaj se v splošnem kontekstu smatra kot varno obnašanje oziroma udejstvovanje na spletu.

Poznavanje delovanja spletnih trgovin je danes zelo koristno, saj se je v zadnjih desetih letih znaten delež trgovin preselili na splet, saj je poslovanje na spletu cenejše in ponudniki lažje dosežejo ciljne kupce. Svoje poslovanje pa na spletu niso preselili le trgovci, temveč tudi banke, ponudniki javnega transporta in še bi lahko naštevali. Zaradi slednjega, pa je zelo pomembno tudi znanje varnega brskanja in nakupovanja na spletu.

V tem modulu se boste naučili kako delujejo spletne trgovine ter kako nakupovati na spletu v skladu z primeri dobrih praks na področju varnega spletnega nakupovanja.

Spletno nakupovanje:

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - poslovanje 24/7 - globalna trgovina - hitro in učinkovito - primerjava izdelkov z drugimi trgovinami	<ul style="list-style-type: none"> - možnosti prevar - daljši čakalni roki - ni fizičnega preizkušanja produktov

Priložnosti	Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> - prilagajanje na trende - uporaba novih (bolj varnih) tehnologij - širok nabor strank (ekonomija obsega - nižje cene)	<ul style="list-style-type: none"> - fizično nakupovanje se nadomesti s spletnim v celoti

Glavne aktivnosti:

- Osnove spletne nakupovanja
- Dejanska uporaba spletne trgovine
- Prepoznavanje varne spletne trgovine

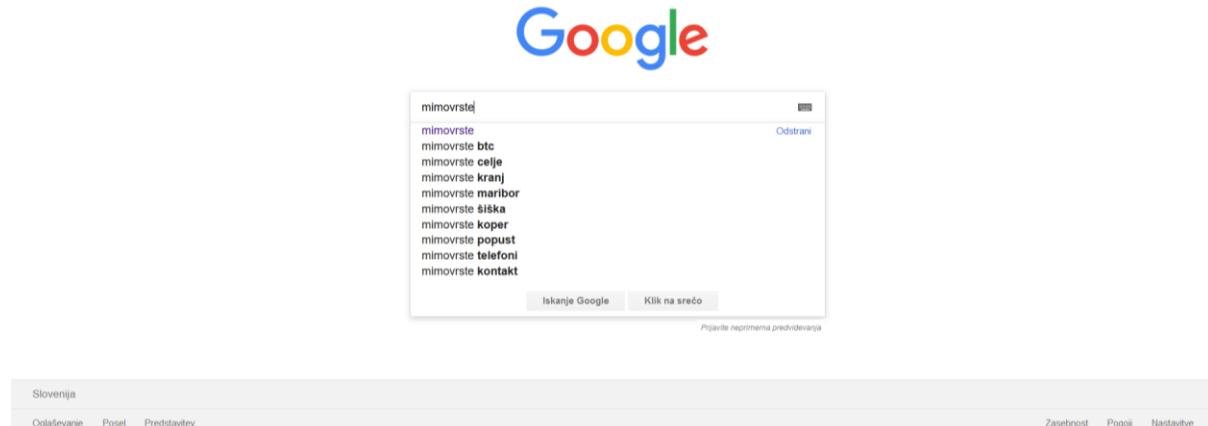
Osnove spletne nakupovanja

Spletno nakupovanje se izvaja na svetovnem spletu. Namen le tega je, da lahko določene izdelke ali storitve kupimo iz oddaljene lokacije (od doma, iz tujine, ipd.) in za nakupovanje ni potreben fizičen kontakt.

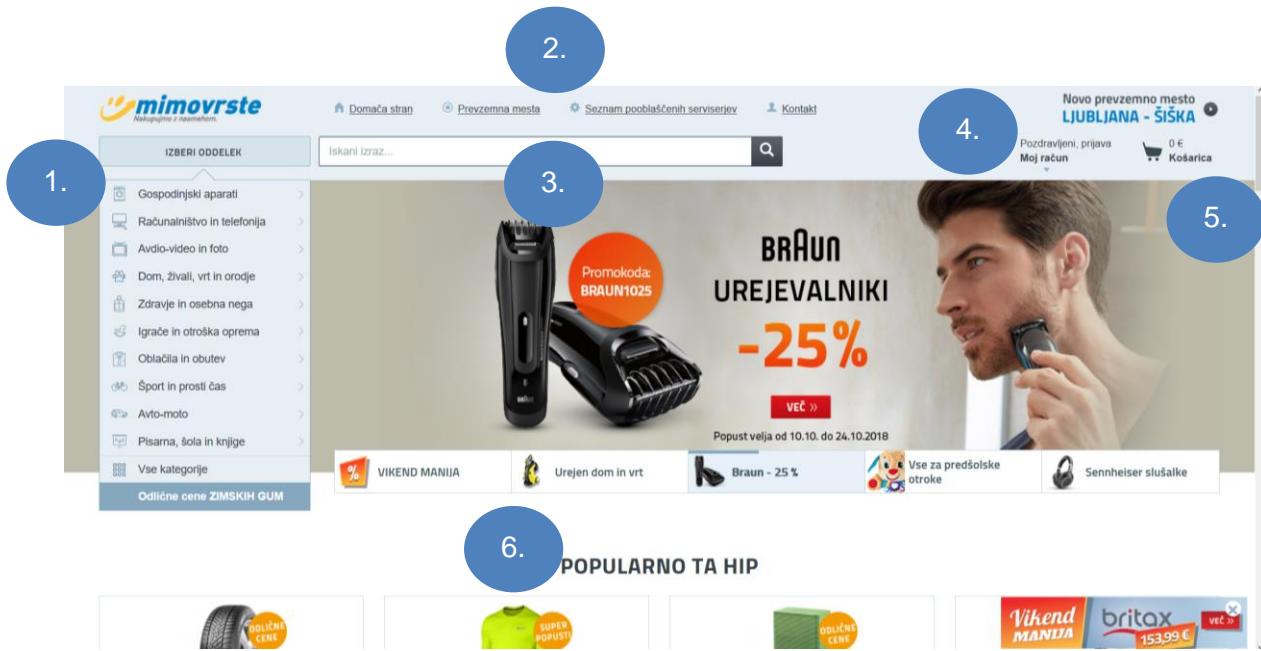
Kako dostopam do spletne trgovine

Spletnih trgovin je na spletu zelo veliko. Priporočamo, da se na začetku poslužite nakupovanja na slovenskih spletnih trgovinah, saj so lažje za učenje in pridobivanje izkušenj.

V spletнем brskalniku Google za primer vtipkamo **mimovrste**. Mimovrste je zelo priljubljena spletna trgovina v Sloveniji, ki pa je tudi enostavna za uporabo in nudi dobro podporo uporabnikom.

Ko z nekaj dodatnimi kliki prispete na spletno trgovino takoj lahko opazite nekaj glavnih elementov spletne trgovine.

Ti elementi so:

1. Oddelek nakupovanja (tu lahko izbirate glavne kategorije izdelkov, ki so na voljo za prodajo v spletni trgovini)
2. Koristne povezave (predvsem se pogosto nanašajo na prevzemna mesta, podatke o podjetju ali vsebujejo povezavo do kontaktnih podatkov)

3. Iskalnik (če želite pridobiti informacije o specifičnem izdleklu lahko z iskalnikom to storite zelo enostavno)
4. Moj račun (pred nakupovanjem v spletni trgovini je potrebno ustvariti svoj uporabniški račun kamor vpišete vse potrebne podatke za dostavo, kontaktne podatke in podobno)
5. Košarica (košarica je dobesedno vaš nakupovalni voziček. Ko se odločite, da boste izdelek kupili, ga s klikom prestavite v košarico, ki jo »peljete« po spletni trgovini vse do blagajne)
6. Pozicionirani izdelki – »Popularno ta hip« (Pozicionirani izdelki so tisti, ki so trenutno pod posebnimi akcijami ali pa so v tem mesecu dosegli veliko prodaj. Na ta način lahko najdete posebne akcije in izdelke kupite ceneje kot drugod)

Pomembni varnostni nasvet! – Preden se odločite za nakup v spletni trgovini vedno preverite lastnika/podjetje, ki upravlja s spletno trgovino. Pogosto se zgodi, da na spletni trgovini lahko zasledite odlične akcije in izjemno poceni izdelke/storitve, ki pa se izkažejo za prevare. V takih primerih pogosto ni podatkov o upravljalcu spletne trgovine, saj ta spletna mesta obstajajo le nekaj dni (Dovolj dolgo, da pridobijo nekaj finančne koristi iz strani neveščih uporabnikov).

Vaja:

1. Na spletinem mestu mimovrste.com preverite lastnika in upravljalca spletne trgovine ter ga zapišite.
2. Na spletinem metu mimovrste.com poiščite kontaktne podatke, ki bi vam morebiti prišli prav ko naletite na morebitne težave in jih zapišite.
3. Preiščite spletno trgovino in si zapišite odprta vprašanja

Prostor za zapiske:

Dejanska uporaba spletne trgovine

Spletne trgovine so si zaradi določenih pravil oblikovanja in razvoja uporabniške izkušnje dokaj podobne. To pomeni da obvladanje ene spletne trgovine pomeni lažjo orientacijo po drugih spletnih trgovinah. Ravno zaradi tega je pomembno, da se uporabe naučite na relativno veliki, predvsem pa varni spletni trgovini (kot je na primer mimovrste.com).

V tem delu delovnega zvezka bomo ustvarili lastni uporabniški profil in ga namestili za dejansko rabo spletnega mesta.

Na spletni trgovini **mimovrste.com** kliknemo na majhno trikotno puščico pri delu **Moj račun** in izberemo gumb **Registracija**.

The screenshot shows the mimovrste.com website. On the left, there's a sidebar with categories like 'Gospodinjski aparati', 'Računalništvo in telefonija', etc. The main content area features a large image of Sennheiser headphones with the text 'Izbrana ponudba' and 'SENNHEISER BREZŽIČNIH SLUŠALK'. Below this are several promotional banners for 'VIKEND MANIJA', 'Urejen dom in vrt', 'Braun - 25 %', 'Vse za predšolske otroke', and 'Sennheiser slušalk'. On the right, a modal window titled 'Registirani uporabniki' asks for 'Vaš e-mail' and 'Vaše geslo', with 'Prijava' and 'Pozabljeno geslo' buttons. At the top right, it says 'Novo prevzemno mesto LJUBLJANA - ŠIŠKA' and shows a shopping cart icon with '0 €' and 'Košarica'.

Ob kliku na gumb se nam odpre nova stran, kamor vnesemo podatke, ki jih obrazec od nas zahteva. Po vnosu preverimo pravilnost podatkov in preberemo pogoje poslovanja, ki jih spletno mesto zahteva.

Ko so podatki vnešeni, vi pa se strinjate s pogoji poslovanja kliknemo na gumb **Postanite uporabnik mimovrste**.

Ko ste enkrat registrirani lahko brez težav spremojte svoje osebne podatke.

Na istem mestu, kjer se je prej nahajal gumb **Moj račun**, se zdaj izpiše vaše ime in priimek. To pomeni, da ste prijavljeni v portal in lahko nadaljujete z nakupovanjem.

Orientacija po spletni trgovini

Orientacija po spletni trgovini je zaradi različnega predznanja uporabnikov pogosto enostavna.

Za vajo se postavite v vlogo uporabnika, ki kupuje novo mikrovalovno pečico in jo na spletni trgovini poiščite (izberite in kliknite na vam najbolj ustrezen).

The screenshot shows a product page for a Gorenje microwave oven (MO20MW). The top navigation bar includes links for 'Domača stran', 'Prevzemna mesta', 'Seznam pooblaščenih serviserjev', 'Kontakt', 'Novo prevzemno mesto Ljubljana - Šiška', and user account information ('Aljaž F.', 'Moj račun', 'Moji seznamki', 'Želja / 0', '0 €', 'Košarica'). The main content area displays the product name 'Gorenje mikrovalovna pečica MO20MW', a 5-star rating with 22 reviews, and a price of '64,90 €' (including VAT). Below the price, it says 'Vključno z DDV' and 'Redna cena: 96,90 €'. A green link 'Na zalogi pri dobavitelju – predvidena odprema: 18.10.' is visible. At the bottom of the product card, there are buttons for 'DODAJ V KOŠARICO', 'SHRANI NA SEZNAM', 'SLEDI CENI', and 'PRIMERJAJ'. Below the main product image, there are four smaller thumbnail images of different microwave models.

Za predstavitev sem sam izbral mikrovalovno pečico Gorenje.

Ob kliku na produkt se vam odpre nova stran z različnimi tehničnimi specifikacijami, ceno, ocenami izdelkov in možnostjo, da izdelek **dodate v košarico**.

Preglejte in zapišite vse informacije/ugotovitve o vaši mikrovalovni pečici preden se odločite in jo postavite v košarico.

Prostor za zapiske:

Ko se za nakup izdelka odločimo kliknemo na gumb **dodaj v košarico**. Ob kliku na gumb se izpiše, da je bil izdelek dodan v košarico in se prikaže manjše pojavnno okno z vašim izdelkom.

The screenshot shows a product page for a Gorenje microwave oven (MO20MW) on the mimovrste website. At the top, there's a navigation bar with links for 'Domača stran', 'Prezvemna mesta', 'Seznam pooblaščenih serviserjev', and 'Kontakt'. A search bar is present, along with a dropdown for 'Novo prevzemno mesto' set to 'LJUBLJANA - ŠIŠKA'. On the right, there's a user profile section with 'Aljaž F.', 'Moj račun', 'Moji seznamki', 'želja / 0', '64,90 €', and 'Košarica / 1'. Below the header, the product name 'Gorenje mikrovalovna pečica MO20MW' is displayed with a 5-star rating and 22 reviews. The main image of the microwave is shown, along with a zoomed-in view of its control panel. The price is listed as '64,90 €' with a note that it includes VAT ('vključno z DDV'). A green button labeled 'NA BLAGAJNO' is visible. At the bottom of the product card, there's a message about availability ('Na zalogi pri dobavitelju – predvidena odprema: 18.10.') and a green '✓ DODANO' button indicating the item has been added to the cart. Below the main product card, there are four smaller thumbnail images of the microwave from different angles.

Kot lahko vidite, v pojavnem oknu lahko izdelek odstranite s klikom na gumb **X**, povečate količino naročenega ali pa se prestavite **Na blagajno**. Četudi izdelek dodate v košarico lahko z nakupovanjem po trgovini enostavno nadaljujete naprej. Namen košarice je ravno v tem.

Vaja: Preizkusite in nadaljujte z nakupovanjem, v košarico dodajte še druge izdelke, jih izbrišite, povečajte količino in ob končnem seznamu izdelkov pojrite še na blagajno.

The screenshot shows the mimovrste website's shopping cart page. At the top, there are navigation links for 'Domača stran', 'Prevzemna mesta', 'Seznam pooblaščenih serviserjev', 'Kontakt', 'Novo prevzemno mesto LJUBLJANA - ŠIŠKA', and user account information for 'Aljaž F. Moj račun'. Below the header is a search bar with placeholder 'Iskani Izraz...' and a magnifying glass icon. To the right of the search bar are buttons for 'Moji seznam' (with 'zelja / 0'), '64,90 €', and 'Košarica / 1'. A dropdown menu 'IZBERI ODDELEK ▾' is visible. The main content area displays a product item: 'Gorenje mikrovalovna pečica MO20MW' with a price of '64,90 €'. Below the product are breakdown details: 'Skupaj brez DDV' (53,20 €), 'DDV' (11,70 €), and 'Za plačilo' (64,90 €). At the bottom left is a link 'Deli košarico s prijatelji', and at the bottom right are buttons for 'Nazaj v trgovino' and 'NADALIUJ NA NASLEDNJI KORAK'.

Ko se enkrat odpravite »na blagajno« imate pred seboj za izpolniti nekaj korakov kot so: pregled košarice, prijava (Če še niste), potrditev naslova za izstavitev računa in za dostavo, izbira načina dostave in plačila ter potrditev naročila.

Vaja: za vajo pojrite skupaj z predavateljem čez omenjene korake in si zapišite vsa odprta vprašanja. Ustavite se pri načinih plačila.

Prostor za zapiske:

Načini plačila

The screenshot shows a user interface for selecting a delivery method and payment method, followed by a summary of the order.

IZBERI NAČIN DOSTAVE ALI PREVZEMA

☐ Osebni prevzem	Predvidoma: 17.10.
☐ Dostava na moj naslov	Predvidoma: 18.10.

IZBERI NAČIN PLAČILA

☒ Gotovina ob prevzemu pošiljke	brezplačno
☐ Plačilo preko spletja s kreditno kartico MasterCard ali Visa	brezplačno
☐ Plačilo preko spletja s kreditno kartico Diners club, American Express	brezplačno
☐ American Express obroki preko spletja	brezplačno
☐ Diners Club obroki preko spletja	brezplačno
☐ Prek spletne banke oziroma s predračunom (nakazilo na TRR)	brezplačno

Ste prejeli darilni bon, promocijsko kodo ali kodo za popust? ▾

Povzetek naročila

Gorenje mikrovalovna pečica MO20MW	1 ks	64,90 €
Gotovina ob prevzemu pošiljke		brezplačno
Znesek za plačilo: 64,90 €		

NADALIUJ NA POVZETEK NAROČILA

Nabor načinov plačila se pogosto razlikuje glede na velikost spletne trgovine.

Pogosto bomo na spletnih trgovinah zasledili naslednje načine plačil:

- Gotovina ob prevzemu pošiljke (plačamo poštarju)
- Plačilo preko spletja s kreditno kartico (pri tej vrsti plačila je potrebno biti **najbolj previden!**)
- Plačilo preko spletja z Viso ali preko sistema PayPal
- Plačilo preko spletne banke, oziroma s predračunom (nakazilo na TRR) – **najbolj varna oblika** plačevanja za neizkušene uporabnike

Ne glede na to kateri način plačila izberemo moramo vedno preveriti znesek plačila, naslovnika plačila in biti pri plačevanju previdni (preveriti vsa izpolnjena polja ipd.).

Ker pri tej spletni trgovini uporabljam spletiče v demonstracijske namene naročila ne bomo zaključili. V kolikor pa bi naročilo zaključili bi bil potreben le

še en dodaten korak in sicer pregled vseh podatkov in končna potrditev naročila.

Prostor za zapiske:

Prepoznavanje varne spletne trgovine

Pri lažnih spletnih trgovinah gre zgolj za kulise z lepimi slikami, za spletno predstavitevjo pa ne stoji legitimno podjetje. Takšen nakup predstavlja veliko tveganje, saj kupec plačanega blaga ne bo prejel, lahko pride do zlorabe podatkov kreditne kartice ali pa kupi ponarejen izdelek, ki bo na slovenski carini zasežen in uničen. Vedno aktualne so lažne spletne trgovine priljubljenih blagovnih znamk (iPhone, iPad, Ugg, fotografkska oprema itd.).

Kako lahko v množici ponudb ugotovimo, kdaj gre za lažno spletno trgovino, kdaj pa trgovcu na spletu lahko zaupamo?

- **Neverjetno ugodna ponudba.** Prvi znak, ki kaže na goljufijo, je naravnost neverjetna cena. Kadar neka ponudba po predstavitvi, ceni ali lastnostih močno odstopa od ostalih, potem je to zanesljiv razlog za previdnost. Zelo pomembno je tudi, kako ste do te trgovine prišli. Kje ste zanjo izvedeli? Ste kliknili na oglas na spletni strani ali v elektronski pošti? Manj je tveganj, če za ponudbo recimo izveste na televiziji in pretipkate naslov sami. Dokaj enostavno pravilo namreč je: če vas neznanec kontaktira po elektronski pošti, Facebooku ali preko programa za klepet (kot je recimo Skype) in vam ponuja spletne povezave, jim ne zaupajte!
- **Dobre novice se hitro širijo, slabe še hitreje.** Poiščite ocene drugih kupcev ali uporabnikov spletne trgovine, spoznajte njihove izkušnje, kritike in mnenja. V iskalnik vnesite spletni naslov trgovine in preverite, ali se po forumih oglašajo kupci, ki so imeli s trgovino slabe izkušnje.
- **Preverite, kdo stoji za spletno trgovino.** Preverite kontaktne podatke podjetja, ki stoji za spletno trgovino (naslov podjetja, telefonska številka za pomoč uporabnikom, elektronski naslov). Stopite v kontakt s

prodajalcem in izmenjajte nekaj sporočil. Se njegov elektronski naslov ujema z naslovom spletne trgovine? Če prodajalec uporablja brezplačni poštni predal (gmail.com, hotmail.com, live.com itd.), je to še en znak, ki lahko kaže na prevaro.

- **Način plačila.** Ko spletni trgovci od vas zahteva nakazilo prek sistema Western Union ali MoneyGram, je to velik alarm! Takšni plačilni mehanizmi so namenjeni hitremu prenosu denarja fizičnim osebam, sledenje nakazilu pa ni mogoče in so prav zato priljubljeno orodje spletnih goljufov.

Za več informacij o splošni varnosti na spletu priporočamo obisk spletne strani <https://www.varninainternetu.si>, kjer si lahko preberete več o goljufijah na spletu, predvsem pa vam na spletni strani nudijo učinkovita orodja in znanje za preventivno ukrepanje in učenje. Ravno s takim pristopom se lahko najbolj učinkovito ubranite spletnih goljufij. S pristopom znanja.

Prostor za zapiske:

Družabna omrežja

Uvod

Namen tega modula je, da udeleženci spoznajo družbena omrežja, kako le ta delujejo, katera družbena omrežja na spletu obstajajo, predvsem pa bodo podrobneje spoznali družbeno omrežje Facebook.

Študija, ki so jo izvedli v sklopu projekta Pew Internet and American Life Project, ugotavlja, da se je v zadnjih 5 letih podvojilo število ljudi, starejših od 50 let, ki uporablja spletna družbena omrežja. Glavni razlogi za uporabo družbenih omrežij so ponovno povezovanje, pisanje blogov in sodelovanje v spletnih razpravah, premostitev medgeneracijskega razdora (povezovanje z mladimi) ter igranje iger.

Zakaj se osredotočamo na Facebook? Predvsem zato, ker ima večina ljudi, ki ima dostop do računalnika in interneta svoj Facebook račun. Zaradi tega razloga je na družbenem omrežju Facebook najlažje najti nekoga, ki ga poznamo, ali pa podobno misleče ljudi enostavno najdemo preko interesnih skupin.

SWOT analiza družbenih omrežij

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - povezovanje - komuniciranje (video klaci)	<ul style="list-style-type: none"> - promoviranje posla - slabljenje verbalnih

- vir informacij - multimedijijski center (igre)	komunikacijskih veščin - prekomerna uporaba
Priložnosti - promoviranje posla - pridobivanje novih prijateljev / poslovnih partnerjev	Nevarnosti - vir (slabih) informacij - objavljanje osebnih informacij

Glavne aktivnosti:

- Osnove družbenih omrežij
- Izdelava uporabniškega profila
- Varno »obnašanje« na socialnih omrežjih

Osnove družbenih omrežij

Ko večina ljudi sliši izraz družbena omrežja, samodejno razmišljajo o spletnih družbenih omrežjih. To je zato, ker so spletna družabna omrežja, v preteklosti eksplodirala v priljubljenosti in so se do danes umestila v vsakdanjik povprečnega človeka. Spletne mesta, kot so Facebook, YouTube, Instagram, Twitter in LinkedIn, predstavljajo delček od 15 najbolj obiskanih spletnih mest na svetu.

Najbolj osnovna značilnost družbenih omrežij je sposobnost ustvarjanja in deljenja osebnega profila. Ta stran s profilom običajno vključuje **fotografijo**, nekatere **osnovne osebne podatke** (ime, starost, spol, lokacijo) in dodaten prostor za navedbo priljubljenih skupin, knjig, televizijskih oddaj, filmov, hobijev in spletnih mest. Večina družbenih omrežij na internetu omogoča tudi

objavljanje fotografij, glasbe, videoposnetkov in osebnih spletnih dnevnikov na svoji strani profila.

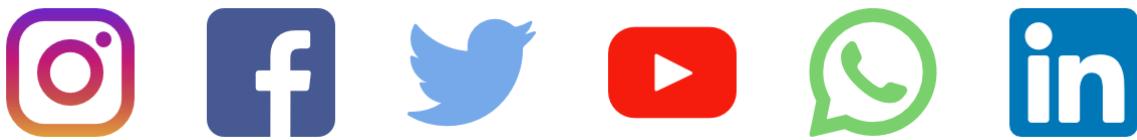
Najpomembnejša značilnost spletnih socialnih mrež pa je sposobnost iskanja in druženja z drugimi člani spletnega mesta. Ti »prijatelji« so prikazani tudi kot povezave na vaši strani profila, tako da lahko obiskovalci preprosto brskajo po spletnem omrežju priateljev.

Različni tipi družbenih omrežij

Družbenih omrežij je na spletu veliko. Četudi jih je veliko, pa le nekatera od teh zares prevladujejo in so postala priljubljena pri uporabnikih svetovnega spleteta.

Tako lahko najlažje razdelimo družbena omrežja glede na tip:

- Poudarek na fotografijah: Instagram, Pinterest, Tumblr
- Poudarek na video vsebinah: YouTube, Vimeo
- Poudarek na povezovanju v poslovнем svetu: Linkedin
- Vse skupaj: Facebook, Twitter

Vaja:

4. Na svetovnem spletu skupaj s predavateljem odprite, preglejte in se pogovorite o posameznih družbenih omrežjih.
5. Zapišite kdaj bi, glede na namen družbenega omrežja, le tega uporabljali in katero družbeno omrežje se vam zdi najbolj primerno za vaše potrebe.

Prostor za zapiske:

Izdelava uporabniškega profila

Tako kot spletnne trgovine so si tudi družbena omrežja zaradi določenih pravil oblikovanja in razvoja uporabniške izkušnje zelo podobna.

V tem delu delovnega zvezka bomo ustvarili lastni uporabniški profil in ga namestili za dejansko rabo družbenega omrežja.

Na svetovnem spletu vtipkamo Facebook in odpremo spletno stran **facebook.com**.

Postopek za izdelavo uporabniškega profila je na Facebooku zelo enostaven.

Enostavno vtipkamo vse zahtevane podatke v obrazcu **Sign Up** in kliknemo na istoimenski gumb.

The screenshot shows the Facebook 'Sign Up' page. At the top, there are fields for 'Email or Phone' and 'Password', with a 'Log In' link and a 'Forgot account?' link below them. The main area has a heading 'Sign Up' with the subtext 'It's free and always will be.' Below this are input fields for 'First Name' (Aljaž), 'Last Name' (Test), 'Email' (aljaz.test@gmail.com), 'Create a Password' (aljaz.test@gmail.com), and 'Confirm Password' (*****). There is a 'Birthday' field set to Jan 1 1993, with a note about providing the date. Below the fields are gender options ('Female' and 'Male') and a link to the 'Terms' and 'Data Policy'. A large green 'Sign Up' button is at the bottom.

*V kolikor pri ustvarjanju uporabniških profilov niste prepričani, kaj vse bo omrežje od vas zahtevalo, si vedno preberite odlomek o **pogojih uporabe**. Če sami niste vešči angleškega jezika, prosite nekoga ki govori angleško, da vam pogoje uporabe prevede.

Potrditev aktivacijske kode.

Ko se na Facebook enkrat registrirate, na svoj epoštni naslov (ali telefonsko številko, v kolikor ste jo podali..) prejmete potrditveno kodo. Le to prekopirate in jo prilepite v obrazec na spodnji fotografiji.

The screenshot shows a Facebook verification dialog box. It asks for the code from the user's email. The input field contains 'FB- |'. Below the input field is a note: 'Let us know this email belongs to you. Enter the code in the email sent to [lecturer@demo.si](#). Wrong email?'. At the bottom are buttons for 'Send Email Again', 'Not Now', and 'Continue'.

Ko vam uporabniški račun uspe potrditi se vam odpre novo okno, kjer pričnete z urejanjem vašega uporabniškega profila.

Za vajo skupaj s predavateljem vzpostavite svoj uporabniški profil, preglejte nastavite (jezik, nastavite varnosti, ipd.) in si z drugimi udeleženci med seboj pošljite prošnje za prijateljstvo.

Prostor za zapiske:

Ko je naš uporabniški profil nastavljen, imamo dodanih nekaj prijateljev se zabava lahko prične. Za začetek si bomo pogledali vse glavne ikone na vrhu spletne strani.

1. K klikom na prvo, skrajno levo ikono (Facebook) na hiter način pridemo nazaj na domačo stran; časovnico novic.
2. Drugi element v orodni vrstici je iskalnik, s katerim iščemo/najdemo praktično vse, kar na Facebooku obstaja
3. Slika/element z našim imenom je povezava naš uporabniški profil. S klikom na gumb se nam odpre časovnica, podobna tistei na domači strani, le da gre za našo osebno časovnico, kjer se prikazujejo vse naše objave in fotografije.
4. Gumb Domov ima enako funkcijo kot klik na ikono Facebook, saj nas odpelje na domačo stran
5. Ikone:
  - a. Silhueta dveh oseb – navadno je temno modre barve, osvetli se le takrat, ko nas je nekdo dodal za prijatelja ali pa je nekdo, ki smo ga dodali za prijatelja, potrdil našo prošnjo.
  - b. Pogovorni oblaček – tudi pogovorni oblaček je navadno temno modre barve in se osvetli ko imamo nova zasebna sporočila
  - c. Zemlja – tako kot predhodni ikoni ima tudi zemlja iste lastnosti osvetlitve ikone, obvešča pa nas o vseh obvestilih na Facebooku (npr. Nekdo nas je označil na fotografiji ali povabil na dogodek ipd.)
  - d. ? – ta ikona nas odpelje na center za pomoč
  - e. Narobe obrnjen trikotnik – odpre več možnosti, ponavadi v tem spustnem seznamu izbiramo nastavitev.

Vaja: za vajo pojrite skupaj s predavateljem preglejte naslednje aktivnosti na Facebooku:

- Odpiranje novega zasebnega pogovora
- Iskanje dogodkov ali oseb v iskalniku
- Ustvarite skupino ali pogovor z več osebami
- Ustvarite Facebook stran
- Nalaganje novih albumov/fotografij na osebni profil
- Potrjevanje udeležbe na dogodkih
- Komentiranje objav ali fotografij
- Deljenje objav ali fotografij
- *Druge aktivnosti, ki bi zanimali udeležence

Prostor za zapiske:

Varna uporaba družbenih omrežij

Večina uporabnikov družbenega omrežja se ne zaveda pomena varnosti in neprimernih, oziroma njim škodljivih objav (za to se štejejo fotografije iz raznih zabav, sovražni govor, ipd.). Če svojega profila ne zavarujete z ustreznimi

ukrepi, do katerih lahko dostopa vsak uporabnik Facebooka, boste vsem – ne le prijateljem, temveč tudi popolnim neznancem – omogočili vpogled v vaše življenje in se morda izpostavili morebitnim spletnim nepridipravom.

Vseeno pa se lahko na enostaven in učinkovit način zaščitimo in preprečimo morebitne neprijetne izkušnje. Vedno pa to lahko dosežemo z ustrezno pismenostjo o varni uporabi svetovnega spleteta.

Nekaj napotkov za varno uporabo Facebooka:

1. Preglejte objave, v katerih ste označeni, še preden se pojavijo na vaši časovnici. Vsak uporabnik Facebooka bi se zgrozil ob pogledu na kočljivo fotografijo, na kateri ga je označil prijatelj in ki se je pojavila na njegovi časovnici, kar je pomenilo, da so jo lahko videli vsi. Na srečo je mogoče ukrepati, še preden tovrstne podobe vidi nekdo, ki jih ne bi smel. (**S predavateljem preglejte možnosti varovanje časovnice v Nastavtvah**)
2. Kaj je javno in kaj ne? Kako vaš profil vidijo prijatelji in kako javnost? Želite svoj profil odpreti in omogočiti vsem mimoidočim pogled na vašo časovnico, ali bi te podrobnosti radi ohranili le za vaše prijatelje. To lahko preverite oziroma nastavite v Nastavtvah (**S predavateljem preglejte možnosti javne/zasebne objave vašega profila**)
3. Vsi ne moremo biti prijatelji. Preden potrdite prošnjo za prijateljstvo preverite, če osebo zares poznate ali ji zaupate. Če gre za javno ali znano osebo je pogosto malo verjetno, da vas bo le ta dodala za prijatelja, zato bodite pozorni pri slednjih. Prav tako je pogosto zavajajoče, če vas doda

oseba, ki nima profilne fotografije, osebnih podatkov ali obstoječih prijateljev. V tem primeru gre lahko za t.i. umetni uporabniški račun, pogosto uporabljen za prodajo mrežnega marketinga ali česa podobnega.

4. Blokiranje. Vse uporabnike Facebooka lahko iz tega ali onega vzbiba blokirate, kar pomeni, da vas ne morejo več kontaktirati, si ogledati vaših objav ali vam poslati prošnje za prijateljstvo. To lahko storite v Nastavivah (**možnosti blokiranja si oglejte skupaj s predavateljem**) ali pa kar na njihovem uporabniškem profilu. Ob gumbu, s katerim jim lahko pošljete sporočilo, se namreč nahaja tudi funkcija Blokiraj.
5. Ste se pozabili odjaviti iz Facebooka na javnem omrežju (knjižnica, kavarna?). Najboljša preventiva temu je, da ste vedno pozorni če se odjavite ali ne, oziroma odprete spletni brskalnik v načinu **brez beleženja zgodovine**. V primeru, da se vam pa kdaj omenjeno ponesreči, lahko v Nastavivah končate aktivnosti sej, prijavljenih na drugih računalnikih. S tem se lahko iz Facebooka odjavimo na oddaljenih mestih in mobilnih napravah. (**Možnosti oddaljene odjave si oglejte skupaj s predavateljem**)
6. Poznate koga, ki je na Facebooku zadel avto, telefon ali vinjeto? Izogibajte se tovrstnih objav, saj gre pogosto za prevare in drugega kot slab ugled z deljenjem ne boste dobili.

Več o varnosti na družbenih omrežjih si vedno lahko preberete na spletni strani **Varni na internetu**, kjer na duhovit in poučen način obveščajo o vseh prevarah in načinih za varno uporabo svetovnega spletja.

<https://www.varninainternetu.si/podrocja-zlorab/?kategorija=190&tag=165>

Prostor za zapiske:

Spletno bančništvo

Uvod

Spletno bančništvo je sodoben, varen in učinkovit način upravljanja finančnih sredstev s pomočjo interneta. Glavni cilj tega modula je spoznati prednosti spletnega bančništva v primerjavi z osebnim obiskom bančnih poslovalnic ter pripraviti udeležence na uporabo spletnega bančništva, kar pa zajema primerjavo dostopov do sistemov, pregled osnovnih funkcij ter seznanitev s primeri dobrih praks glede varne uporabe spletnega bančništva.

Osredotočili se bomo na naslednje korake:

- uvod v spletno bančništvo – osnove spletnega bančništva,
- uporaba spletnega bančništva v praksi,
- spletno bančništvo in varnost.

Uvod v spletno bančništvo – osnove spletnega bančništva

Spletno bančništvo je storitev, ki je na voljo kadarkoli in kjer koli. Potrebna je le internetna povezava ter naprava, ki bo dostop do storitve omogočila. Predpogoj za uporabo spletnega bančništva je aktivacija le-tega v izbrani banki, če ta storitev ni omogočena samodejno že z odprtjem bančnega računa.

Prva naloga:

Kot je razvidno iz uvodnega besedila, lahko s svojimi pametnimi napravami spletno bančništvo uporabljamo hitro, enostavno in brez večjega napora.

Za potrebe prve naloge, se osredotočimo najprej na razlike med osebnim obiskom banke in uporabo storitev spletnega bančništva.

Kakšne storitve nam nudi bančna poslovalnica?

(Izberite pravilni odgovor tako, da nanj odgovorite z DA ali NE)

- Bančna poslovalnica je na voljo v neposredni bližini mojega doma oziroma kjerkoli drugje se nahajam? DA/NE
- Imam neomejen dostop do banke kadarkoli (24/7). DA/NE
- Kadarkoli kaj potrebujem, lahko banko obiščem neposredno in opravim storitve brez čakanja. DA/NE
- Vse storitve na banki so brezplačne. DA/NE
- Bančni uslužbenci so vedno prijazni in vljudni. DA/NE

Zapiski:

Kakšne storitve nam nudi spletna banka?

(Izberite pravilni odgovor tako, da nanj odgovorite z DA ali NE)

- Spletna banka je na voljo v neposredni bližini mojega doma oziroma kjerkoli drugje se nahajam? DA/NE
- Imam neomejen dostop do banke kadarkoli (24/7). DA/NE
- Kadarkoli kaj potrebujem, lahko banko obiščem neposredno in opravim storitve brez čakanja. DA/NE
- Vse storitve na banki so brezplačne. DA/NE
- Storitve spletne banke so učinkovite in enostavne za uporabo. DA/NE

Zapiski:

Ugotovili smo, da nam spletno bančništvo lahko nudi večino tistega, kar ima vsaka bančna poslovalnica in to od doma, na dopustu ali katerikoli drugi lokaciji.

Pomembno:

Pri nastavljanju vašega bančnega računa, lahko vse informacije, kot so na primer aktivacija spletnega bančništva ali nasveti pred prvo uporabo, pridobite pri vašem bančnem referentu v fizični poslovalnici.

Če je vaš bančni račun že aktiven in želite uporabljati spletno bančništvo, pokličite na brezplačno telefonsko številko banke ali obiščite poslovalnico, kjer vam bodo pomagali pred prvo uporabo storitve.

Druga naloga:

Ugotovili smo, da samo s pomočjo internetne povezave lahko na svojih napravah uporabljamo spletno bančništvo. Pomembno vprašanje pa je, **na katerih napravah natančneje, lahko uporabljamo spletno bančništvo?**

(Svoj odgovor zapišite v prostor pod vprašanjem)

Odgovor na vprašanje:

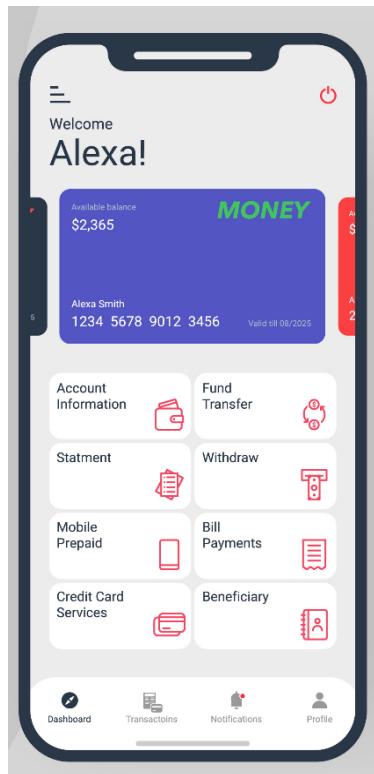

Prostor za zapiske:

Tretja naloga:

Zahvaljujoč napravam kot so namizni računalnik, prenosnik, tablica in pametni telefon, lahko do spletnega bančništva dostopamo praktično kjer koli.

Pri pametnih telefonih ali tablicah je dostop do spletnega bančništva pogosto možen le z uporabo posebne aplikacije, ki jo je treba namestiti na napravo. Banka nam nato, po namestitvi, posreduje informacije o namestitvi in aktiviranju aplikacije.

Na namiznem ali prenosnem računalniku pa je dostop do spletnega bančništva možen z **uporabo spletnega brskalnika**. Naloga banke je, da vsakemu uporabniku zagotovi natančne informacije o tem, kako se prvič vpisati v vmesnik za spletno bančništvo, ter kakšne so zahteve za morebitne prilagoditve našega računalnika. Vedno upoštevajte ta navodila, saj vsaka banka uporablja svoje nastavitev in določila.

SERVIS 24 Login

By password   **By client certificate**

[First login](#)

Client number

Password

[Forgotten/locked password](#)

[Keyboard](#)   ? [Instruction to login](#)   **Login**

Prostor za zapiske:

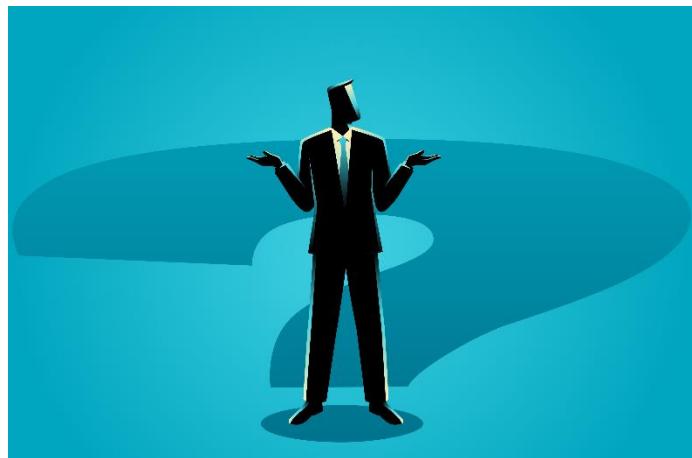

Uporaba spletnega bančništva v praksi

Spletno bančništvo uporabniku omogoča širok nabor možnosti. Z napravo, ki je povezana z internetom in je pravilno nastavljena v skladu z bančnimi pogoji, lahko uporabnik uporablja naslednje storitve spletnega bančništva:

- pregled stanja na računu,
- pregled zadnjih transakcij,
- izpis bančnih izpiskov, na primer v obliki PDF,
- prenos periodičnih izpiskov računa,
- prenos aplikacij za m-bančništvo (mobilno bančništvo), e-bančništvo itd.,
- prenos sredstev med povezanimi računi stranke,
- plačevanje računov in izvedba nakazili tretjim osebam,
- nakup ali prodaja naložb,
- oddaja prošenj za posojila in transakcije,
- uporaba aplikacij za kreditne kartice,
- plačevanje položnic,
- upraljanje finančnih institucij,
- upravljanje več uporabnikov z različnimi pooblastili,
- itd.

Banke pogosto v zameno za uporabo spletnega bančništva ne zahtevajo plačevanja pristojbin. Dajatve so lahko plačilo določenega zneska, povezanega s transakcijo v spletnem bančništvu.

Prostor za zapiske:

Tretja naloga:

Poишčite trenutni cenik posameznih transakcij za uporabo spletnega bančništva na vaši banki. Informacije lahko najdete na uradni spletni strani banke, na brezplačni telefonski številki, ali pa z obiskom poslovalnice. Bodite pripravljeni na uporabo spletnega bančništva brez neprijetnih presenečenj.

(Svoje ugotovitve zapišite v prostor pod vprašanjem)

Odgovor na vprašanje:

Četrta naloga:

Poskusite se seznaniti z osnovnim uporabniškim vmesnikom spletnega bančništva vaše banke. Katere so osnovne možnosti, ki so vam na voljo?

Lahko sledite naslednjim korakom.

(Slike grafičnega vmesnika so namenjene predstavitvi dela z spletno banko in se lahko razlikuje od vašega uporabniškega vmesnika)

SERVIS 24 Login

- **Prvi korak**, vstop v uporabniški vmesnik spletnega bančništva. V zahtevana polja za prijavo vnesemo naše uporabniško ime in geslo.
- Ko zahtevane podatke izpolnite, kliknite na gumb "Prijava" in se vpišite v uporabniški vmesnik.

Prostor za zapiske:

The screenshot shows a mobile banking interface. At the top right, the user's name "Jiří Spokojený" is displayed. Below it, the heading "Accounts" is shown with a downward arrow. Two accounts are listed:

Account Type	Description	Available balance	Total balance
Osobní	(Osobní konto České spořitelny) 2326573123	83 000,00 CZK	63 000,00 CZK
Moje Firma	(Current account) 524736369	12 380,00 CZK	230 561,20 CZK - 69 438,80 CZK

Below the accounts, there is a message: "New account advice! Number of unread advices: 4". At the bottom right, there are "History" and "Pay" buttons.

FAVOURITES

- Transaction history
- Domestic payment
- Standing payments
- Credit recharging

CREDIT OPTIONS

Loan	120 000 CZK
Credit card	60 000 CZK
Loan Top Up	1 886 000 CZK
Revolving loan	50 000 CZK

Na tej sliki je prikazano ime lastnika računa. Prepričani smo torej, da se bo vse zgodilo na pravem računu.

Prostor za zapiske:

The screenshot shows a mobile banking interface similar to the one above, but with the "Osobní" account highlighted by a red box. The rest of the interface is identical, including the accounts table and the "New account advice!" message.

FAVOURITES

- Transaction history
- Domestic payment
- Standing payments
- Credit recharging

CREDIT OPTIONS

Loan	120 000 CZK
Credit card	60 000 CZK
Loan Top Up	1 886 000 CZK
Revolving loan	50 000 CZK

Tu lahko vidimo stanje na bančnem računu uporabnika. Tako smo obveščeni, koliko denarja imamo za prihodnje transakcije.

Prostor za zapiske:

The screenshot shows a mobile banking interface. On the left, there's a sidebar with 'FAVOURITES' (Transaction history, Domestic payment, Standing payments, Credit recharging) and 'CREDIT OPTIONS' (Loan: 120 000 CZK, Credit card: 60 000 CZK, Loan Top Up: 1 886 000 CZK, Revolving loan: 50 000 CZK). The main area is titled 'Accounts' and shows two accounts: 'Osobní' (Available balance: 83 000,00 CZK, Account balance: 63 000,00 CZK) and 'Moje Firma' (Available balance: 230 561,20 CZK, Account balance: - 69 438,80 CZK). Both accounts have a 'Save' button, a 'History' button, and a 'Pay' button. A message at the bottom says 'New account advice! Number of unread advices: 4' with a link 'Go to list'.

Če kliknemo število, ki označuje številko računa, bomo videli podrobne podatke o računu.

Prostor za zapiske:

Osobní (Osobní konto České spořitelny)

Owner **Jiří Spokojený**

- authorised person
- joint holder with passive right
- joint holder with active right
- joint holder with co-authorisation right

Account number **2326573123**
Currency **CZK**
IBAN **CZ56 0800 0000 0023 2657 3123**
BIC (SWIFT) **GIBACZPX**

Balances	
Account balance	63 000,00 CZK
Overdraft limit	20 000,00 CZK
Unposted transactions	0,00 CZK
Available balance	83 000,00 CZK

Limits	
Daily	15 000,00 CZK
Used amount	- 1 000,00 CZK
To be used	14 000,00 CZK

Savings account	
Savings account balance	12 380,00 CZK
Interest rate up to the limit 150 000 CZK	0,2%
Interest rate on the over-the-limit balance	0,01%

Overdraft	
Overdraft limit	20 000,00 CZK
Drawn amount	0,00 CZK
To be drawn	20 000,00 CZK
Due date	15.4.2013

Revolving account	
Loan limit	30 000,00 CZK
Drawn amount	
Available	20 000,00 CZK

Transfer to account

Na tej sliki vidimo lahko številko bančnega računa v mednarodni obliki (IBAN) in določeno mednarodno identifikacijo banke (BIC / SWIFT). Lokalna številka računa se uporablja za transakcije v državi, mednarodna številka pa za mednarodne transakcije.

Prostor za zapiske:

Osobní (Osobní konto České spořitelny)

Owner	Jiří Spokojený	Account number	2326573123
	• authorised person	Currency	CZK
	• joint holder with passive right	IBAN	CZ56 0800 0000 0023 2657 3123
	• joint holder with active right	BIC (SWIFT)	GIBACZPX
	• joint holder with co-authorisation right		

Balances

Account balance	63 000,00 CZK
Overdraft limit	20 000,00 CZK
Unposted transactions	0,00 CZK
Available balance	83 000,00 CZK

Limits

Daily	15 000,00 CZK
Used amount	- 1 000,00 CZK
To be used	14 000,00 CZK

Savings account

Savings account balance	12 380,00 CZK
Interest rate up to the limit 150 000 CZK	0,2%
Interest rate on the over-the-limit balance	0,01%

Overdraft

Overdraft limit	20 000,00 CZK
Drawn amount	0,00 CZK
To be drawn	20 000,00 CZK
Due date	15.4.2013

Revolving account

Loan limit	30 000,00 CZK
Drawn amount	
Available	20 000,00 CZK

Transfer to account

Ta slika predstavlja stanje na računu. Kot vidimo, je skupno stanje sestavljeno iz stanja na računu in limita prekoračitve. V tem primeru banka zagotavlja posojilo v vrednosti 20.000 CZK.

Prostor za zapiske:

Osobní (Osobní konto České spořitelny)

Owner	Jiří Spokojený	Account number	2326573123
		Currency	CZK
		IBAN	CZ56 0800 0000 0023 2657 3123
		BIC (SWIFT)	GIBACZPX

Balances

Account balance	63 000,00 CZK
Overdraft limit	20 000,00 CZK
Unposted transactions	0,00 CZK
Available balance	83 000,00 CZK

Limits

Daily	15 000,00 CZK
Used amount	- 1 000,00 CZK
To be used	14 000,00 CZK

Savings account

Savings account balance	12 380,00 CZK
Interest rate up to the limit 150 000 CZK	0,2%
Interest rate on the over-the-limit balance	0,01%

Overdraft

Overdraft limit	20 000,00 CZK
Drawn amount	0,00 CZK
To be drawn	20 000,00 CZK
Due date	15.4.2013

Revolving account

Loan limit	30 000,00 CZK
Drawn amount	
Available	20 000,00 CZK

Transfer to account

Na sliki lahko vidimo informacije, povezane s vračevalnim računom, informacije o določitvi limita za transakcije v spletnem bančništvu in dogovorjeni znesek prekoračitve.

Prostor za zapiske:

The screenshot shows a web-based banking application. At the top, there's a navigation bar with icons for home, accounts, savings, loans, investments, insurance, and user profile. The user profile shows "Jiří Spokojený". On the left, a sidebar lists various banking services: Cards, History, Single Payments, Standing Payments, Mobile Payments, Payment Template, Direct Debits, SEPA Direct Debits, E-Invoices / E-Documents, Transactions for Co-Authorisation, and Bank Documents. The main content area is titled "Accounts" and displays two accounts: "Osobní" (Osobní konto České spořitelny) with account number 2326573123, and "Moje Firma" (Current account) with account number 524736369. Both accounts show available balances of 83 000,00 CZK and 230 561,20 CZK respectively, along with account balance details and current dates/times. Below the accounts, there's a message about new account advice.

Account Type	Account Number	Available Balance	Account Balance	Last Update
Osobní (Osobní konto České spořitelny)	2326573123	83 000,00 CZK	63 000,00 CZK	12 380,00 CZK
Moje Firma (Current account)	524736369	230 561,20 CZK	- 69 438,80 CZK	29.2012 15:18:32

Če kliknemo na menjsko postavko »Računi« (anlg. Accounts), se nam odpre okno z dodatnimi možnostmi.

Prostor za zapiske:

The screenshot shows a web-based banking application. At the top, there's a navigation bar with tabs: ACCOUNTS (selected), SAVINGS, LOANS, INVESTMENTS, and INSURANCE. Below the navigation is a sidebar titled 'OVERVIEW OF ACCOUNTS' containing links like HISTORY, SINGLE PAYMENTS, STANDING PAYMENTS, MOBILE PAYMENTS, PAYMENT TEMPLATE, DIRECT DEBITS, SEPA DIRECT DEBITS, E-INVOICES / E-DOCUMENTS, TRANSACTIONS FOR CO-AUTHORISATION, and BANK DOCUMENTS. The main content area is titled 'Payment card details'. It displays the following information:

Card number	5444 90** **** 3445	Bound to account	2326573123/0800
Holder	DC Visa	Account name	Moje debetní (Osobní konto České spořitelny)
Type	Contactless	Owner	Jiří Spokojený
Technology	Contactless	Currency	CZK
Contactless function	On		
Validity	09/12-10/14		
State	Active		
Automatic replacement	Yes		
Card blocked	Not blocked		

Below this, there are four blue buttons: 'Block', 'PIN for the card', 'Password for the card', and 'Resend PIN'. To the right, under the heading 'Services', are three more buttons: 'Travel insurance' (No), 'Supplementary travel insurance' (No), and 'Method of additional card takeover' (At home branch). A 'Branch for take over the card' link is also present. At the bottom left, there's a section titled 'Limits' with 'Permanent limits' and 'Temporary limits' tables. The permanent limits table shows: Withdrawals 15 000,00 CZK / 1 day, Card payments 30 000,00 CZK / 1 day, and Internet payments 10 000,00 CZK / 1 day. The temporary limits table shows: Temporary limits are not set and a 'Change of limits' button.

Ena od možnosti ob kliku na menijsko postavko »Računi« je postavka »Kartice«, kjer lahko vidimo podrobnosti o dodeljeni kartici na bančni račun (2326573123/0800). Kartica se izda na ime imetnika računa (v tem primeru Jiri Spokojeny), valuta je CZK, ponudnik plačilnih kartic (VISA), veljavnost kreditne kartice: 09/12- 10/14, stanje kreditne kartice – aktivno, ter možnosti blokiranja kartice ali prilagoditve omejitve porabe kreditne kartice.

Prostor za zapiske:

The screenshot shows a bank account transaction history. The main header includes 'ACCOUNTS', 'SAVINGS', 'LOANS', 'INVESTMENTS', and 'INSURANCE'. On the left sidebar, 'HISTORY' is selected and highlighted with a red box. Under 'HISTORY', there are links for 'Transaction history', 'Account statements', 'SERVIS 24 transactions', 'Non-posted transactions', 'Multiple payment history', and 'Advises'. The main content area displays 'Osobní (Osobní konto České spořitelny)' from '10.10.2019 - 8.11.2019'. It shows an initial balance of '7 983,85 CZK' and a final balance of '7 224,24 CZK'. A 'Transaction type' filter is set to 'All'. The transaction table has columns: 'Processing date', 'Item', 'Counter account', and 'Amount'. The first row shows a cancellation for a payment reference. The second row shows a payment to a bank account for a gift to mom. The third row shows another payment to a bank account for a gift to mom.

Processing date	Item	Counter account	Amount
▶ 27.3.2012	trvalý příkaz-úhrada 3	běžák-podnikatel 524468309/0800	- 1 000,00 CZK
	≡ Zapláceno Pojistné	9090909099	
▶ 12.3.2012	trvalý příkaz-úhrada 2	na účet v jiné bance 2038812118/2600	- 687,00 CZK
	≡ Dárek pro maminku	4421488798	

Druga možnost je pregled zgodovine transakcij, menijska postavka "Zgodovina".

Tu lahko najdemo vse odlive in prilive na naš račun. Vpogled imamo tudi v aktivnost plačevanja s kreditno kartico.

Prostor za zapiske:

The screenshot shows a banking application interface. On the left, there's a sidebar with various options like 'OVERVIEW OF ACCOUNTS', 'CARDS', 'HISTORY', 'SINGLE PAYMENTS' (which is highlighted with a red box), 'SEPA credit transfer', 'Foreign payment', 'Multiple payment', 'Direct debit payment', 'Pending payments', 'Payment import', 'STANDING PAYMENTS', 'MOBILE PAYMENTS', 'PAYMENT TEMPLATE', and 'DIRECT DEBITS'. The main area is titled 'Enter domestic payment - step 1 of 2'. It has a 'Select payment template' dropdown. The payment details are as follows:

Pay from account *	2326573123 (CZK) - Osobní
Available balance	83 000,00 CZK
Current as of:	2.9.2012 15:18:32
To account *	[redacted] - 387340359 / 0800
Amount *	1200,50 CZK
Variable symbol	193460
Constant symbol	300
Specific symbol	7853154453
Due date *	8.11.2019
Message for me	Moje aukce
Message for payee	Aukce

At the bottom, there are checkboxes for 'Send e-mail confirmation' (checked) and 'jiri.spokojeny@servis24.cz', a language selection for 'English', and a '+' button.

- Zavihek »Enkratna plačila« ponuja možnost lokalnih plačil v državi, mednarodna plačila (kreditni prenos SEPA ali plačilo v tujini) ter večkratno plačilo oziroma bremenitev.
- Osredotočili se bomo predvsem na »**domače plačilo**«, saj v tem delu lahko vnesemo plačilni nalog in na primer plačamo položnico.
- Ko pričnemo z plačevanjem, vedno izpolnimo številko bančnega računa (kamor bo denar nakazan), znesek, sklic ter namen plačila.
- Za izvedbo plačila banka nato zahteva dodatno preverjanje, saj je to pomembno preventivno dejanje. Za primer lahko navedemo zahtevo po ponovnem vnosu gesla za prijavo v uporabniški vmesnik za spletno banko, ali prejem SMS sporočila na naš telefon, katerega vsebino moramo vnesti v ustrezen obrazec, saj s tem potrdimo svojo identiteto.

Prostor za zapiske:

Pomembno:

Preden pričnemo z uporabo spletnega bančništva je potrebno dodobra spoznati osnove. Za to si lahko vzamemo čas, saj nepremišljena dejanja lahko vodijo v finančno škodo uporabnika.

Za začetek najprej uporabite osnovne funkcije in sčasoma preidite na bolj zahtevne. Vedno je mogoče poklicati svojo banko po telefonu, če želite izvedeti, kako rešiti določeno težavo.

Spletno bančništvo in varnost

Zadnji sklop se osredotoča na pravila za varno uporabo spletnega bančništva. To nam bo omogočilo uporabo spletnega bančništva kadar koli in kjer koli brez nepotrebnega stresa. Vsa priporočila, lahko povzamemo v deset glavnih varnostnih pravil.

Pomembno je, da temu delu namenite veliko pozornosti. Najprej morate pripraviti svojo napravo, ki je povezana z internetom. Če niste prepričani, da je

naprava pripravljena ustrezeno, ne oklevajte in se obrnite na strokovnjaka ali člana družine, ki ima s tem izkušnje.

Peta naloga:

Da, uporabljajmo spletno bančništvo! Vprašajmo pa se, ali smo na to zares pripravljeni? To bomo preverili z naslednjimi vprašanji.

Plačati moramo račun in odločeni smo, da bomo uporabili našo spletno banko.

Na kaj moramo biti pozorni, da bo naš podvig uspešen?

(Izberite pravilni odgovor tako, da nanj odgovorite z DA ali NE)

- Račun lahko plačamo na katerem koli razpoložljivem javnem računalniku v knjižnici, internetni kavarni ali drugje. DA / NE
- Račun lahko plačamo na naši mobilni napravi, medtem ko na železniški postaji čakamo na naš vlak, saj obstaja brezplačna WiFi povezava.
DA / NE
- Za stanje naše naprave nam ni pomembno skrbeti, saj je funkcionalna in zadostuje, da napravo uporabimo za plačilo računa. DA / NE

- Uporaba protivirusne programske opreme in požarnega zidu ni pomembna DA / NE
- Ni pomembno, da si preberemo priporočeni postopek uporabe spletnega bančništva, ki ga je izdala naša banka. DA / NE

Prostor za zapiske:

Pomembno:

Vedno je pomembno razmišljati o varnosti, še posebej, če je vaša naprava povezana z internetom.

Nikoli ne uporabljajte naprave, ki je v skupni rabi z več uporabniki in ne poznate njenega trenutnega stanja.

Nikoli ne uporabljajte brezplačne WiFi povezave za dostop do svoje spletne banke.

Napravi zagotovite protivirusno zaščito in požarni zid, ter jo redno posodabljaljajte in ohranjajte v dobrem stanju.

Nikomur ne razkrivajte gesla, ki ga uporabljate za vstop v spletno banko. Le-to naj bo tudi dovolj težavno, da ga goljufi ne bi odkrili.

Če niste prepričani o stanju svoje naprave, poiščite pomoč strokovnjakov. Lahko se obrnete tudi na družinske člane, ki izkušnje in znanje iz tega področja.

Prostor za zapiske:

Samoevalvacija

Zadnji del je namenjen preizkusu pridobljenega znanja. Odgovorite na naslednja vprašanja in se prepričajte, če ste pridobili potrebno znanje za varno uporabo spletnega bančništva.

6. Spletno bančništvo nam omogoča upravljanje bančnega računa in bančnih transakcij iz naprav, ki so povezane z internetom.
DA / NE
7. Če želimo uporabljati spletno bančništvo, moramo preveriti, ali je storitev aktivirana, prebrati priporočila in preveriti zadnjo izdajo cenika naše banke. DA / NE
8. Z uporabniškim vmesnikom naše spletne banke se moramo seznaniti počasi in postopno. Šele takrat bomo lahko začeli uporabljati to storitev samostojno in varno. DA / NE
9. Za dostop do storitev spletnega bančništva lahko v kavarni uporabimo brezplačno internetno povezavo. DA / NE
10. Naprava, ki jo želimo uporabljati za spletno bančništvo, mora biti v dobrem stanju (nameščene imamo najnovejše posodobitve, uporabljamo protivirusno zaščito in požarni zid, nastavitev prilagodimo priporočilom naše banke). DA / NE

Viri:

- 1 *Alan Norton*, 10 tips for smarter, more efficient Internet searching,
<https://www.techrepublic.com/blog/10-things/10-tips-for-smarter-more-efficient-internet-searching/>
2. *Karl Heinz Friedrich*, Internet für Einsteiger und Senioren: Ohne Vorkenntnisse. Leicht verständlich. Für Windows 10, (2017)
3. *Michael Miller*, Absolute Beginner's Guide to Computer Basics, (2002)
4. Was ist ein Computer? Hardware einfach erklärt
<https://tipps.computerbild.de/hardware/komponenten/was-ist-ein-computer-415845.html>
5. <http://intouch-2000.net/seniornet/exercises/mousepractice.html>
6. *Kelly Thomas Mango*, A Beginner's Guide to Keyword Research
<http://www.openvine.com/small-business-internet-blog/a-beginners-guide-to-keyword-research>
7. *Moira Stephen*, Teach Yourself Basic Computer Skills (2004)
8. *Ron White*, How Computers Work (2008)
9. *Dench S, Regan J*, Learning in Later Life: Motivation and Impact (2000)
10. A Memorandum on Lifelong Learning, Lisbon, European Commission (2000)
11. <https://www.typing.com/>
12. <http://www.skillfulsenior.com/skills/arrows/index.php>
13. <https://www.bing.com>
14. www.hotels.com
15. <https://www.skyscanner.net>
16. www.momondo.com
17. www.expedia.com
18. www.kayak.com
19. <https://www.airfarewatchdog.com/>
20. <https://www.kiwi.com>
21. <http://www.techdictionary.com>
22. <https://www.youtube.com/watch?v=7cXEOWAStq4>
23. <https://www.youtube.com/watch?v=2S3lhm8LaZo>
24. https://www.youtube.com/watch?v=mWcPA5_8RnM
25. <http://www.typing-lessons.org/>

26. <https://www.freepik.com>
27. <https://www.pexels.com/>
28. http://www.skillfulsenior.com/skills/touch_typing.php
29. <http://www.typingstudy.com/>
30. Best Google Search Alternatives, <https://techboomers.com/google-search-alternatives> (2018)
31. Tech Tips: 10 Tips for Teaching Technology to Seniors,
<https://www.brookdale.com/en/brookdale-life/blogs/2017/04/tech-tips-10-tips-for-teaching-technology-to-seniors.html> (2018)
32. *Ricketts, D. M.*, Understanding older adults' basic computer learning experiences (2002)
33. *Xie, B., & Jaeger, P. T.*, Computer training programs for older adults at the public library. (2008)
34. *Vroman, K. G., Arthanat, S., & Lysack, C.*, Who over 65 is online? (2015)
35. <https://edu.gcfglobal.org/en/word2013/saving-and-sharing-documents/1/>
36. nakedsecurity.sophos.com/2011/06/03/facebook-phishing-spot-the-difference/
37. www.thesslstore.com/blog/phishing-email-examples-the-best-worst/
38. www.imperva.com/learn/application-security/phishing-attack-scam/